

Polski Związek Kulturalno - Oświatowy w CSRS, Zarząd Główny

w Czeskim Cieszyńie

- K Ó Ł K O N A U C Z Y C I E L I E M E R Y T Ó W

Marzec 1973

[illegible]

KN III 14145

KN 14145

k 107/98
3,00

S P I S T R E Ś C I

		str.
1.	"Na 50-lecie TNP" Gustaw Przeczek	3
2.	Wstęp Eugeniusz Suchanek	4 - 5
3.	TNP w Czechosłowacji Wanda Wójcik	6 -27
4.	TNP Uzupeł. szkół przemysłowych w Orłowej Wanda Wójcik	28-36
5.	Historia Kółka Nauczycieli Emerytów Karol Piegza	37-40
6.	Alfabetyczny spis nauczycieli w roku szk. 1970/71 (pow. Karwina) Karol Pastuszek	41-49
7.	Alfabetyczny spis nauczycieli w roku szk. 1970/71 (powiat Frydek-Mistek) Stefania Kotas Paweł Gojniczek	50-59
8.	Polskie Państwowe Szkoły Dziewięcioletnie - GRONO NAUCZYCIELSKIE (powiat Karwina) Karol Pastuszek	60-71
9.	Polskie Państwowe Szkoły Dziewięcioletnie - GRONO NAUCZYCIELSKIE (powiat Frydek-Mistek) Stefania Kotas Paweł Gojniczek	72-85
10.	Spis nauczycielek przedszkoli w roku szk. 1970/71 (powiat Karwina) Karol Pastuszek	86-90
11.	Spis nauczycielek przedszkoli w roku szk. 1970/71 (powiat Frydek-Mistek) Stefania Kotas Paweł Gojniczek	91-95

Przed półwieczem zapuszczono pługi -
za nami zorany ugór.

Trzeba było iść drogą niełatwą i długą
i kagańcem oświaty do czynu budzić,
rozwijać serce i umysł,
wzbogacać w wiedzę dzieci,
uczyć miłości i dumy,
by jak latarnia świecić.

Dziś oceniamy przybytą drogę -
czyny wrzeźbione w pomnik :
nie dla sławy próżnej,
lecz jako przykład dla potomnych,
dla społeczeństwa twardej służby
Towarzystwa Nauczycieli Polskich :
dzieje pomieszczą osiągnięć pamięć -
testamentu złote głoski ...

Gustaw Przeczek

W okresie międzywojennym, w burżuazyjnej republice, niełatwe było życie członków polskiej grupy narodowościowej na Śląsku Cieszyńskim. Zalegalizowane były prawa mniejszości narodowych, istniała pozorna swoboda. Burżuazja szykowała jednak członków grup narodowościowych. Nie robiła tego przypadkowo. Zdawała sobie bowiem sprawę z tego, iż największym niebezpieczeństwem dla niej jest jedność proletariatu. Szykany te rozbijały tę jedność, w konsekwencji przytępiały ostrze walki klasowej. Społeczeństwo polskie było społeczeństwem proletariackim.

Było społeczeństwo politycznie niejednolite. Różnorodne partie polityczne szukały w społeczności tej swoich członków. Należy jednak podkreślić, iż nie najliczniejsza Komunistyczna Partia, szczególnie w okresie wyborów, w okresie narastania walki klasowej, zawsze znajdowała w środowisku tym wielu zwolenników. Przodowali w pracy partii Polacy.

Ten szczególnie trudny okres dla członków mniejszości narodowych mobilizował ludzi odpowiedzialnych za działanie oświatowe, przede wszystkim zaś nauczycieli do aktywnej pracy w szkole i poza szkołą. Na barkach nauczycieli, wtedy prawie jedynej inteligencji społeczeństwa polskiego, leżała wielka odpowiedzialność. Rozumiejąc swoje posłannictwo stara się nauczycielstwo jak najlepiej wywiązać z zadań.

Brożura ta mówiąca o pracy Towarzystwa Nauczycieli Polskich nie może dać wszechstronnego obrazu o pracy polskiego nauczyciela. Przedstawiając wycinek tej pracy, utrwała dla potomnych niektóre tylko momenty olbrzymiego dzieła jakie nau-

czyciele wykonywali w okresie międzywojennym. Zachowuje skró-
towo pracę TNP dla historii. Gdyby dzieje tej pracy nie były
zapisane, dziś mogłyby pójść w zapomnienie.

Przyjmijmy więc pracę tę jako przyczynek do historii,
która może kiedyś będzie napisana a która wykaże, iż praca
nauczyciela była pracą polityczną w sumie pozytywnym w owym
czasie nauczyciele polityczności tej często nie dostrzegali.

TOWARZYSTWO NAUCZYCIELI POLSKICH W CZECHOSŁOWACJI

T N P

Jeżeli się ktoś dziwi bogatemu życiu kulturalno - społecznemu mniejszości polskiej w Czechosłowacji w okresie przedwojennym, to niech wie, że - to zasługa w wielkiej mierze nauczyciela polskiego, zasługa częstokroć takiego szarego, nikomu nieznanego, bezimiennego nauczyciela, zorganizowanego w szeregach T N P.

Znany pisarz polski, Jan Wiktor, słusznie użył dla tego rodzaju pracy określenia " orka na ugorze ". Nie była to orka zachłanna. Chodziło o to, aby na tym ugorze urósł zdrowy owoc, by idea humanizmu i przywiązania do swego narodu mocno zakorzeniła się w sercach młodego pokolenia, by serca te zhardziały i stężniały.

Zdumiewa przede wszystkim ogrom tej pracy. Była to bowiem nie tylko praca w sali szkolnej, kształtowanie umysłów młodzieży i dzieci, ale równocześnie i urabianie umysłów dziecięcych na ludzi światłych i szlachetnych przywiązanych do własnej kultury rodzimej. A to już jest bardzo wiele. Dodajmy do tego pracę poza szkolną w różnorodnych towarzystwach, związkach i organizacjach, w świetlicach, przedstawieniach, kursach dokształcania się, konferencjach i pracę na tych wszystkich odcinkach pracy społecznej, gdzie nauczyciele byli często niezastąpionymi pracownikami, to wtedy lepiej ocenimy wartość pracy i wysiłków polskiego nauczycielstwa.

Cyfry, zestawienia nie oddają całkowicie takiej pracy człowieka, w którą jest wkładany wysiłek umysłowy i serce. Spróbujmy jednak choć trochę na podstawie skromnych źródeł " Miesięcznika Pedagogicznego ", broszurki Towarzystwa: Dzieśięciolecie T N P i pracy ostatniego prezesa TNP, Jerzego Wálka pracę tę ująć i "potraktować".

W dniu 23.4.1971 upłynęło 50 lat od założenia Towarzystwa Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji. Przyczyną wyłonienia się nowego towarzystwa były ówczesne stosunki w naszym szkolnictwie.

SZKIC HISTORYCZNY ORGANIZACJI NAUCZYCIELSKICH NA TERENIE BYŁEGO KSIĘSTWA CIESZYŃSKIEGO.

W roku 1878 założono organizację nauczycieli, tzw. Landlehrerverein. Była to jedyna organizacja wspólna dla nauczycielstwa niemieckiego, polskiego i czeskiego. Z biegiem lat stała się kuźnią denuncjacji i zamachów na polskie i czeskie szkolnictwo, co przyczyniło się do rozłamu. Polacy i Czesi zaczęli organizację omijać i tworzyć własne organizacje i dlatego prezes Landlehrervereinu, Henryk Schuliga, chcąc temu przeciwdziałać, postanowił utworzyć w łonie towarzystwa sekcje narodowe z zagwarantowaniem Słowianom praw autonomicznych. Radykalne skrzydło niemieckie udaremniło jednak jego zamiary. Dlatego polscy nauczyciele skupili się wokół Kółka Pedagogicznego

w Ustroniu. Wreszcie w roku 1896 ukonstytuowało się Towarzystwo Pedagogiczne. W pierwszym roku wstąpiło do organizacji 125 nauczycieli a do roku 1914 liczba członków wzrosła 4-krotnie.

Towarzystwo zaczęło wydawać " Miesięcznik Pedagogiczny ", który miał zaradzić brakowi fachowego pisma poświęconego wyłącznie interesom szkoły i rodziny. Pierwszym redaktorem był Jerzy Kubisz, autor wielu artykułów programowych i dydaktycznych. Towarzystwo Pedagogiczne w początkach bardzo skromnie rozrastało się. Stało się w końcu obrońcą interesów polskiej szkoły, zawodu nauczycielskiego, wydawcą podręczników, inspiratorem podnoszenia kwalifikacji nauczycieli i ich metod pracy. W roku 1906 powstało na naszym terenie Kółko w Błędowicach, później w Cieszynie, Jabłonkowie, Frysztacie, Dziedzicach i Ustroniu. " Miesięcznik Pedagogiczny " staje się organem prasowym towarzystwa.

Pod koniec XIX wieku Towarzystwo zaczyna walczyć o świeckość szkoły, urządza wieczorki, zebrania dla rodziców, kursy nauczycielskie i szkolenia nauczycieli przygotowujących się do egzaminu kwalifikacyjnego. W roku 1911 zaczęto wydawać piśmko obrazkowe dla młodzieży "Jutrzenkę".

W roku 1912 wyłoniko się z członków towarzystwa osobne Towarzystwo Uzupełniających Szkół Przemysłowych w Orłowej. Celem tego towarzystwa była lepsza organizacja i rozwój szkolnictwa przemysłowego.

W roku 1914 osłabła działalność towarzystwa, ponieważ wielu członków poszło do wojska.

Należy tu podkreślić, że towarzystwo walczyło śmiało razem z organizacjami nauczycieli czeskich o najprymitywniejsze prawa ludności polskiej i czeskiej na polu szkolnictwa i stosunków ludzkich, o równouprawnienie narodowe w monarchii habsburskiej.

Po uzyskaniu niepodległości Polskie Towarzystwo Pedagogiczne przerywa w roku 1922 swoją działalność. W roku 1923 połączyło się ze Związkiem Nauczycielstwa Polskiego Szkół Pow-szechnych. Nauczycielstwo polskie w Czechosłowacji miało w roku 1921 dwie organizacje nauczycielskie : Towarzystwo Nauczycieli Polskich w Czechosłowacji z prezesem Janem Chromikiem na czele i Związek Nauczycieli Śląska Wschodniego. Dla nauczycieli, uczących w szkołach uzupełniających przemysłowych istniało nadal Towarzystwo Nauczycieli Uzupełniających Szkół Przemysłowych z prezesem Władysławem Wójcikiem na czele.

ZAŁOŻENIE TOWARZYSTWA NAUCZYCIELI POLSKICH W CZECHOSŁOWACJI.

Po podziale Śląska część nauczycielstwa znalazła się wraz z polskimi szkołami w obrębie Czechosłowacji. Z powodu zlikwidowania szeregu naszych szkół wielu nauczycieli opuściło swe stanowiska. Sporo nauczycieli opuściło też kraj rodzinny, ponieważ nie zostali przyjęci do służby państwowej. Innych przerzucano z miejsca na miejsce, wielu kierowników szkół degradowano. Inspektorem polskich szkół był mianowany Niemiec,

Błazej, a po jego wczesnej śmierci Ślęzakowiec, Glajcar. Kierownictwa szkół w Nawsiu, Bystrzycy, Wędryni, Łyżbicach, Trzcinie, Końskiej, Błędowicach, Szumbarku obsadzono Ślęzakowcami.

Nauczyciele polscy musieli się chwycić samoobrony. Wybitni pracownicy przygotowali statut TNP. Paragraf drugi określa cel Towarzystwa następująco :

- a/ szerzenie zdrowych zasad pedagogicznych w społeczeństwie,
- b/ wpływanie na rozwój i powagę szkół ludowych,
- c/ popieranie wszelkich spraw wychowania publicznego i domowego,
- d/ ułatwienie ciągłego kształcenia się nauczycieli,
- e/ pielęgnowanie koleżeństwa i życia towarzyskiego pomiędzy stowarzyszonymi,
- f/ udzielanie stowarzyszonym wzajemnej pomocy moralnej i materialnej.

Po zatwierdzeniu statutu w marcu 1921 roku zwołano Konstytucyjne Walne Zebranie do Strzelnicy w Czeskim Cieszynie, dnia 23.4.1921. Przyszło 250 nauczycielek i nauczycieli. wszyscy zostali członkami towarzystwa. Wybrano Zarząd Główny, w skład którego weszli : Jan Chromik, dyrektor szkoły wydziałowej w Dąbrowie jako prezes, Piotr Feliks, dyrektor polskiego gimnazjum real. w Orłowej jako wiceprezes, Jerzy Walek, nauczyciel w Dolnej Łomnej jako sekretarz, Rudolf Budnik, nauczyciel w Łazach jako zastępca sekretarza, Teofil Wojtyła, kierownik szkoły w Gruszowie jako skarbnik, Karol Biel, dyrektor szkoły wydziałowej w Niemieckiej Lutyni jako redaktor, Jan Kisza, nauczyciel w Łazach jako chórmistrz, Jan Rymorz, kierownik szkoły w Suchej Średniej

jako administrator i Jan Ofiok, kierownik szkoły w Kojkowicach jako bibliotekarz.

Utworzono 5 obwodów. W każdym obwodzie założono Kółko TNP. Były więc Kółka : jabłunkowskie, czeskocieszyńskie, błędowickie, frysztackie i bogumińsko-ostrowskie. Po 10 latach liczyło towarzystwo 427 członków, w roku 1938 - 522 członków. Prezesi Kółek wchodzili z urzędu do Zarządu Głównego. Oprócz nich wybierało każde Kółko do ZG po jednym delegacie. Wkładka członkowska wynosiła 30,- Kč. Z niej brał Zarząd Główny 22,5 Kč, Kółko resztę. Tytułem prenumeraty Miesięcznika Pedagogicznego płacili jego abonenci 30,- Kč rocznie.

Każde Kółko TNP miało własny zarząd. Członkowie Kółka organizowali raz na kwartał konferencje w szkołach, przysłuchiwali się lekcjom praktycznym, oceniali je, wygłaszali fachowe lub naukowe referaty, urządzali wycieczki do szybów, hut, fabryk, browarów itp. Corocznie zwoływało Kółko swe Walne Zebranie. Zarząd zdawał sprawozdanie z pracy, którego kopię przysyłał do ZG TNP.

Pierwsze 10-lecie TNP wyszło w drukowanym sprawozdaniu pt. " Dziesięciolecie TNP w Czechosłowacji 1921 - 1931 ". Broszura składa się z dwu części : ze sprawozdania z pracy towarzystwa (50 stron druku) i z alfabetycznego spisu członków. Z byłych członków założycieli TNP żyje dziś tylko około 170 osób.

DZIAŁALNOŚĆ TOWARZYSTWA OD ROKU 1921 - 1938.

W okresie sprawozdawczym urządzano corocznie 1 Walne Zgromadzenie całego towarzystwa, pięć Walnych Zgromadzeń Kółek a od czasu założenia Kółka Emerytów w dniu 23.3.1935, sześć Walnych Zgromadzeń Kółek. Corocznie organizowano 4-5 posiedzeń Zarządu Głównego, 25-30 posiedzeń Zarządów Kółek z referatami czy też pogadankami towarzyskimi i 15-20 lekcjami praktycznymi. Poszczególne Kółka organizowały przeciętnie jedną wycieczkę w roku. Na pierwszy plan wysuwała się praca pedagogiczna, następnie praca organizacyjno-zawodowa i praca oświatowa. Była ona podejmowana jak przez Zarząd Główny Towarzystwa tak i przez Zarząd Główny Kółek.

PRACA PEDAGOGICZNO - WYCHOWAWCZA.

Szkolnictwo polskie ustawicznie się rozwijało a nauczyciele starali się podnosić kwalifikacje. Przyczyniła się do tego w pewnej mierze konkurencja szkół czeskich i niemieckich. Jak Zarząd Główny tak i Zarządy Kółek starały się pogłębiać wiedzę fachową nauczycieli przez wykłady i referaty pedagogiczne i przez wykłady uniwersyteckie, bibliotekę nauczycielską, kursy i wycieczki. Niemal wszystkie konferencje Kółek miały zaplanowane referaty pedagogiczne i częściowo i pokazowe lekcje praktyczne.

Na Walnych Zgromadzeniach TNP były w okresie sprawozdawczym następujące referaty : O Żeromskim (dr prof. Górski), Twórczość pedagogiczna ostatniej doby (dr H. Życzynski), Szkolnictwo polskie za granicą (dr Synowiecki), Szkolne kasy oszczędnościowe (kier. Ofiok), Regionalizm (kier. Waleczko), Cel dzisiejszego wychowania zdolnej jednostki do samodzielnego życia współczesnego (dr H. Rowid), O czystości języka polskiego (dyr. M. Pawełek), Analiza współczesnych metod wychowania i nauczania (dr H. Rowid), wykład o nowych kierunkach w nauczaniu (W. Wojnar), Karność w szkole (dr H. Rowid), 100-lecie idei słowiańskiej wzajemności na czesko - polskim odcinku (M. Szyjkowski), Ideowe zasady planów naukowych (P. Trombik). Bardzo ciekawe pod względem pedagogicznym były również referaty wygłaszane na konferencjach poszczególnych Kółek.

K U R S Y.

Dla pogłębienia wiadomości organizował ZG, a nawet niektóre Kółka, kursy fachowe : wydziałowy w Orłowej (1922), nauki zręczności we Frysztacie i Ostrawie (1923), wychowania fizycznego w Orłowej (1925), języka czeskiego w Orłowej i Cieszynie (1925), języka i kultury polskiej w Cieszynie i Orłowej, rysunkowy w Orłowej i Cieszynie (1929), malowania na materii w Orłowej i Cieszynie (1930), 27-godzinny kurs nowych metod nauczania w Cz. Cieszynie przy udziale ponad 100 uczestników z 2 lekcjami praktycznymi w Cieszynie (W. Wojnar), (A. Milata),

(Dobrowolski), 6-miesięczny kurs nauki języka niemieckiego w Karwinie - Sowińcu (J. Gałuszka), kurs dla przodowników sportowych w Jabłonkowie. W roku 1938 zorganizowano wykłady pedagogiczne profesorów uniwersytetu w Cieszynie Czeskim, a mianowicie 25.5. dr A. Grzegorzowska - Znaczenie osobowości nauczyciela w wychowaniu, 1.2. dr B. Nawroczyński - Polska myśl pedagogiczna, 22.2. dr B. Suchodolski - Idea w kulturze i wychowaniu. W lipcu 1938 roku zorganizowano na Kozubowej państwowy kurs gimnastyczny i wychowania do obronności i wakacyjny kurs rysunkowy informacyjny.

PODRĘCZNIKI.

Szkolnictwo polskie znalazło się po roku 1920 w bardzo ciężkim położeniu. Najbardziej dawał się odczuć brak podręczników szkolnych. Z czasów austriackich pozostały czytanki Karella, przesiąknięte duchem austriackim. Podczas plebiscytu zakupiły niektóre szkoły czytanki Kędzierskiego z Polski. Nowo założone polskie szkoły wydziałowe w Bystrzycy, Czeskim Cieszyńcu i Jabłonkowie nie miały żadnych podręczników. Wobec tego TNP powołało do życia Komisję Czytankową pod przewodnictwem insp. Rakusa. Do współpracy poproszono członków Związku Nauczycielstwa Wschodniego. Wysłali trzech delegatów.

Ministerstwo Szkolnictwa wysłało na Śląsk insp. Pietrusa, który nie zezwolił na używanie niezatwierdzonych podręczników. Nawet śpiewniki Andrzeja Hławiczki konfiskował jako nie-

zaaprobowane i odsyłał do Ministerstwa Szkolnictwa. Dzięki interwencji sekretarza J. Warka, zezwolono na dalsze używanie istniejących podręczników po usunięciu pewnych ustępów. Komisja czytankowa opracowała w przyśpieszonym tempie czytanki dla szkół ludowych w pięciu częściach. Ministerstwo oddało je do zaaprobowania insp. Vondračkowi. Ten ułożył z przesłanego materiału czytanki w trzech częściach.

Dla szkół wydziałowych wydano czytanki w trzech częściach i gramatykę języka polskiego. Ponadto wydano książki rachunkowe dla szkół ludowych w trzech częściach i dla szkół wydziałowych w trzech częściach. Szczegółowy spis tych podręczników jest wymieniony w broszurze TNP. Komisja opracowała również "Wiadomości o kraju" w trzech częściach, nowe wydanie Czytanki - część II, przetłumaczyła podręcznik do nauki rachunków - część II, podręcznik do nauki o wychowaniu obywatelskim dla szkół wydziałowych i do nauki przyrody dla szkół wydziałowych. Poprawiła, ujednoliciła i wydała programy naukowe dla wszystkich polskich szkół.

J U T R Z E N K A - N A S Z E P I S E M K O .

W celu uzupełnienia wiadomości zawartych w Czytankach czy też innych podręcznikach utworzono Komisję redakcyjną czasopisma dziecięcego "Jutrzenka". Pierwszy numer wyszedł w kwietniu 1922 roku. Związek Nauczycieli Śląska Wschodniego wydał również gazetkę pt. "Nasza Młodzież". Aby nie dzielić

dzieci polskich szkół na dwa obozy, połączono w listopadzie obie gazetki w jedną pod nazwą "Nasze Pisemko".

Redaktorem gazetki był Rudolf Siwek, kierownik szkoły w Nowym Boguminie, redaktorem odpowiedzialnym nauczyciel wydz. Karol Marosz. Ilustracje wykonywali prof. G. Fierla, kierownik Zabyszcza, dyrektor Maryniok, dyrektor Molenda, nauczyciel wydz. K. Piegza i J. Rzyman. Artykuły i wiersze pisali: poeta, nauczyciel Adolf Fierla, nauczyciel wydz. K. Berger, J. Rzyman i Karol Siwek. Dużo prac przysyłałi sami uczniowie.

Gazetka przynosiła wyjątki z literatury, wierszyki okolicznościowe, artykuły okolicznościowe na święta narodowe, rebusy, łamigłówki, figliki rysunkowe itp. Od roku 1924 Pisemko drukowało dodatek elementarzewy i czytankowy. Gazetka budziła umiłowanie swego narodu i języka, wskazywała na przykłady godne naśladowania i na to, "że prawdziwie patriotyczna młodzież nie ta, która o ojczyźnie tylko ładnie deklamuje, ale ta, która dobrze się uczy i zachowuje, i tym sposobem przygotowuje się do spełnienia obowiązków w przyszłości, gdy przyjdzie na nią pora działania".

W Y S T A W Y.

Niemal wszystkie szkoły urządzały corocznie wystawy szkolne prac uczniów z rysunków, prac warsztatowych oraz kobiecych robót ręcznych. Wystawy były sprawdzianem osiągniętych wyników w nauce. Utworzona przy ZG Towarzystwa Komisja

rysunkowa organizowała nie tylko kursy rysunkowe i prac ręcznych dla nauczycieli, ale równocześnie przygotowywała materiał który reprezentował szkolnictwo polskie w Czechosłowacji na różnych wystawach, jak np. wystawienie międzynarodowego kongresu rysunków w roku 1934 w Warszawie oraz na wystawie szkolnej w Bernie w roku 1936 w dniach od 22.5. do 29.6. wystawa polskich szkół zaprezentowała się tam bardzo dobrze. Podobał się ludowy i narodowy pierwiastek wystawionych eksponatów. Dział ochronek i robót kobiecych zorganizowały nauczycielki Wojtalówna Helena i Hojdyszówna, ekspozycje szkół ludowych i wydziałowych nauczyciel wydz. K. Piegza i P. Zabyszczyński.

Widzimy więc, że nauczycielstwo polskie na każdym odcinku pracy śmiało podejmowało trud wychowania i starało się dojść do mistrzostwa. dr H. Rowid na wstępie jednego ze swych referatów powiedział : " Im większy geniusz, tym większy tyran pracy ". Nauczycielstwo polskie nie sięgało wprawdzie po laur geniusza, ale śmiało powiedzieć można, że miało w swych szeregach wielki zastęp ludzi ogromnie pracowitych. Nie ograniczało się ono do uważnego wysłuchiwanie referatów i uczestniczenia w kursach, lecz w szkołach praktycznie zastosowało nowe metody pedagogiczne. Łaziańska szkoła wydziałowa organizowała np. lekcje pokazowe na podstawie nowoczesnych metod przed rodzicami. Na lekcjach tych nieraz przewodniczącymi byli uczniowie, a nauczyciele spełniali rolę doradców. Niemal wszystkie polskie szkoły urządzały corocznie oprócz wystaw prac uczniów przedstawienia szkolne lub akademie, wieczorki czy też świetlice lub występy gimnastyczne na festynach szkol-

nych. Uczono tak młodzież śmiałego występowania publicznego i karnego podporządkowania się podawanym wymaganiom.

Z polskich szkół wychodziły zastępy młodzieży zdyscyplinowanej wewnętrznie z dobrze ugruntowanymi wiadomościami i zaprawionej do życia we współczesnym społeczeństwie, zdolnej do dalszego kształcenia się i doskonalenia się.

PRACA ORGANIZACYJNO - ZAWODOWA.

Na barkach TNP, a zwłaszcza Zarządu Głównego, spoczywała ciężka i odpowiedzialna praca. Trzeba było ciągle walczyć o pomyślny rozwój szkół i ich udoskonalanie, troszczyć się o każdą szkołę i o każdą klasę. Trzeba było bronić kolegów, zwłaszcza młodszych, przerzucanych nieraz z posady na posadę, trzeba było interweniować w sprawie utrzymania klas już istniejących i domagać się upaństwowienia szkół prywatnych, zakładanych przez "Macierz Szkolną", przeciwdziałać próbom przeciągania dzieci szkół polskich do czeskich i niemieckich. Szereg deputacji, memoriałów i rekursów świadczy o niezłomnej i intensywnej pracy członków Zarządu, którzy całą akcję prowadzili legalnie, tak, że władze, które początkowo z nieufnością patrzyły na polskie nauczycielstwo, odnosiły się później do Towarzystwa już z pewnym respektem.

Przy Zarządzie Głównym utworzono osobną sekcję prawną, która studiowała ustawy, kącik prawny w zawodowych gazetach czeskich i niemieckich. W Miesięczniku Pedagogicznym umiesz-

czała swe uwagi i rady.

W sprawach dotyczących zakładania nowych szkół czy też upaństwowienia już istniejących współpracowało Towarzystwo z "Macierzą Szkolną". Popierało jej usiłowania o założenie nowych szkół wydziałowych w Bystrzycy, Łazach, Czeskim Cieszyńnie i Jabłonkowie oraz szkół ludowych w Darkowie i Rychwałdzie. Dla szkoły wydziałowej w Dolnej Lutyni zyskano prawo publiczności.

Co roku wysyłało TNP do władz szkolnych deputacje, które donagaly się przyspieszenia lub załatwienia różnych spraw takich, jak : założenia seminarium nauczycielskiego w Śląskiej Ostrawie (uzyskano otwarcie polskich paralelek przy seminarium czeskim), nominacji polskich inspektorów, nominacji komisji nostryfikacyjnej i kwalifikacyjnej dla polskich nauczycieli, definitywnych dekretów dla nauczycieli, zatwierdzenia czytańek, uregulowanie poborów nauczycielskich, nadania obywatelstwa i przenoszenia nauczycieli.

TNP BYŁO CZŁONKIEM FEDERACJI NAUCZYCIELI SZKÓŁ LUDOWYCH W CZSR.

W roku 1933 ogłoszono nowe plany naukowe dla szkół ludowych w CZSR, ZG utworzył Komisję, która opracowała plany z języka polskiego i niemieckiego dla szkół polskich i postarał się o ich zatwierdzenie.

W roku 1936 opracowano katalog środków naukowych dla polskich szkół. Dyrektor R. Budnik opracował indeks normalistów

dla polskich szkół, zaś dyrektor Kocyan polski spis rzeczy do nowego regulaminu szkolnego.

Dzięki staraniom Zarządu Głównego wybrano w roku 1934 dwóch członków do Senatu przy Radzie Szkolnej Krajowej w Bernie (J. Walek i G. Wałach). W roku 1936 żądało przeprowadzenia wyborów do Krajowego i Powiatowego Funduszu Leczniczego. W wyniku memoriału w roku 1936 zamianowano dyrektora Kocyana zastępcą nauczycielstwa polskiego w Radzie Szkolnej Krajowej w Bernie.

Wnoszono kilkakrotnie odwołania w sprawie obniżki płac nauczycielstwa w ČSR w okresie bezrobocia (1933 - 37), lecz bezskutecznie.

Bezrobocie wkradło się i do szeregów polskich nauczycieli wskutek kurczenia się stanu posiadania polskiego szkolnictwa. W roku 1935 dwunastu abiturientów pozostało bez zajęcia, dwudziestu czterech nauczycieli było zatrudnionych w charakterze sił pomocniczych i zwalnianych na okres wakacji, chociaż niektórzy z nich uczyli po siedem lat. Poza tym uczyło dziesięciu nauczycieli praktykantów za miesięcznym wynagrodzeniem 330 - 360,- Kč. Wprost katastrofalnie przedstawiał się los młodego nauczyciela po wpisach w roku 1936. Zdawało się, że z 24 nauczycieli pomocniczych nikt nie wróci po wakacjach do pracy. Ówczesny ZG, a zwłaszcza prezes, Walek, musiał się mocno uwijać, by zaradzić złemu. Dzięki interwencji udało się dwunastu nauczycielom uratować posady. Na Walnym Zgromadzeniu "Svazu učitelstva" w Pradze w roku 1936 podkreślił prezes, J. Walek, iż droga do porozumienia czesko - polskiego,

która było koniecznością państwową prowadzi przez powiaty Czeski Cieszyn i Frysztat. Sprawa bezrobocia wśród polskich nauczycieli pogorszyła się w roku 1937 o tyle, że spośród dotychczas uczących nauczycieli pomocniczych i praktykantów pozostało ponad siedmiu bez pracy a z nowych 32 abiturientów nie otrzymał posady ani jeden. W roku 1938 stan bezrobocia wśród polskiego nauczycielstwa wcale się nie poprawił wskutek dalszego ubytku klas. W tym roku nastąpiły jednak pewne korzystne zmiany w organizacji szkół. Rada Szkolna Krajowa zgodziła się na reaktywowanie nowych klas w Cierlicku, Nyd-ku, Wędryni - Zaolziu, Końskiej - Kanadzie. Podczas wakacji upaństwowiło ministerstwo pięć szkół ludowych i dwie szkoły wydziałowe. Ponadto zgodziło się na otwarcie polskiej parallelki przy jednej klasie czeskiego gimnazjum w Czeskim Cieszynie.

STAN POLSKIEGO SZKOLNICTWA.

Stan polskiego szkolnictwa w cyfrach przedstawia się następująco :

Rok	il.dzieci w szk.lud.	w szk.wydz.	Razem
1920	21.483	621	22.104
1924	11.915	1.323	12.238
1928	9.858	1.421	11.279
1932	10.586	2.046	12.622
1935	9.336	2.567	11.903
1938	7.292	2.254	9.546

Gwałtowny spadek po roku 1921 tłumaczy się naciskiem, wskutek którego nastąpiła likwidacja szkół polskich po definitywnym rozstrzygnięciu granicy Śląska. Zamknięto siedemnaście polskich szkół z 24 klasami. O szkoły powyższe prowadziła ludność zaciętą walkę, lecz tylko w znikomej ilości reaktywowano je w postaci szkół mniejszościowych lub szkół Macierzy Szkolnej.

Przyczyną spadku liczby był również kryzys gospodarczy i nacisk wywierany przez kapitał na szkolnictwo polskie. Lud musiał znosić często szykany i upośledzenia.

Dalszą przyczyną był spadek przyrostu naturalnego. Szkoły polskie nie wyludniały się jednak według spadku przyrostu naturalnego, ponieważ podnosiło się uświadomienie narodowe ludności, o czym świadczy przyrost dzieci w roku 1932. Ludność przekonała się, że posyłanie dzieci do innych szkół nie przynosi jej zbyt wielkiego pożytku.

Ubytek dzieci jest widoczny w powiecie frysztackim z powodu systematycznego zwalniania z pracy w przemyśle węglowym i fabrycznym przede wszystkim polskiego robotnika.

W roku 1938 było 78 publicznych szkół ludowych, 12 prywatnych szkół ludowych, 2 państwowe szkoły ludowe, 4 publiczne szkoły wydziałowe, 6 prywatnych szkół wydziałowych i 1 państwowa szkoła wydziałowa.

P R A C A O Ś W I A T O W A.

Ówczesny nauczyciel był ceniony przez społeczeństwo, reprezentował on sposób myślenia społeczeństwa, jego postawę a równocześnie kształtował je według jego tendencji rozwojowych w warunkach niekorzystnych. Był duszą społeczeństwa, siłą, jego wyrazem żywotności. Jako zapalony wszechstronny działacz społeczny we wszystkich niemal polskich organizacjach jak Macierz Szkolna, Rodzina Opiekuńcza, Beskid Śląski, Siła, Harcerstwo, Sokół, Straż Pożarna, Kółka Rolnicze, Kasa Reiffeisena, biblioteki, Wydziały Gminne, stronnictwa polityczne PSPR i KPCZ dzierżył dzielnie pług pracy społecznej pełniąc funkcje przewodniczących, sekretarzy, skarbników, bibliotekarzy.

Poziom kształcenia i wychowania zależy od zaangażowania ideowego nauczycieli. Ci nasi nauczyciele, którzy byli członkami KPCZ i PSPR, reprezentowali lewicowy i postępowy odłam polskiego nauczycielstwa w CZSR. Rozumieli oni lepiej potrzeby ludu pracującego i dla pracy społecznej zamierzali dla jego dobra i obrony jego interesów. Czołowi przedstawiciele PSPR pośród nich, jak prof. Józef Badura i insp. Władysław Wójcik, czuwali przede wszystkim nad młodzieżą pozaszkolną. Skupiali ją w organizacjach sportowych i turystycznych "Sile" i "Beskidzie Śląskim" i troszczyli się o młodzież rękodzielniczą przez zakładanie "Ognisk Przemysłowych" przy uzupełniających polskich szkołach przemysłowych. Uczyli młodzież trzeźwego oceniania wydarzeń politycznych i przeciwsta-

wiania się faszystowskim tendencjom, zgubnym dla naszego narodu.

Podamy przykłady kilku zasłużonych nauczycieli. W KSČ pracował nauczyciel J. Klus z Trzyńca, w Komitecie Wykonawczym PSPR prof. Józef Badura, prezes "Siły" i poseł do Zgromadzenia Narodowego w Pradze, atakowany często za działalność polityczną w "Szerszeniu" i innych gazetach i insp. Władysław Wójcik stały przedstawiciel PSPR i mówca na zebraniach pierwszomajowych, prezes "Rodziny Opiekuńczej" i jej założyciel oraz "Beskidu Śląskiego, wyszydzany często za pracę polityczną w miejscowych czasopismach. Wielu dalszych członków PSPR jak dyr. Franciszek Toman, kier. Teodor Guziur, Józef Łasztówka, nauczyciel z Karwiny, Karol Piegza, członek PSPR, sekretarz "Beskidu Śląskiego", popularyzator razem z prof. Gustawem Fierlą śląskiego folkloru i muzeum śląskiego, Alfred Kocur, przewodniczący "Siły" w Rychwałdzie, wybitny pracownik i organizator HPC, Józef Szyman, autor sztuk teatralnych dla dzieci byli później więzieni w obozach koncentracyjnych i niejednen z nich już stamtąd nie wrócił. Tego samego losu nie uniknął i dyrektor polskiego gimnazjum real. w Orłowej, Piotr Feliks, który był duszą Macierzy Szkolnej i jej długoletnim prezesem. Straże pożarne zakładali Klemens Matusiak i Karol Pacuła. Kasy Oszczędnościowe lustrował Jan Ofiok i Józef Biłko, sadownictwo propagowali na Śląsku Józef Zielina, Józef Parny, pszczerlarstwo Jan Wanok. Sztuki teatralne pisał Karol Berger.

Wkładali oni w tę crkę nie tylko swą pracę, ale i często z trudem zarobiony pieniądź. Oto w roku 1932 prezes TNP,

J. Chromik, dziękuje członkom za ofiarność okazaną przez składanie miesięcznych składek na rzecz bezrobotnych współrodaków. W tym samym roku nauczycielstwo dobrowolnie opodatkowuje się na rzecz Komitetu Akademika Polskiego. W roku 1934 składa dobrowolne dary na ofiary dotknięte powodzią w Polsce. W roku 1937 nauczycielstwo składa 1 % styczniowej gaży na budowę pomnika Jana Kubisza.

CHÓR TNP.

Sekcją, która popularyzowała TNP w kraju i za granicą, był chór TNP. Każde Kółko posiadało od założenia chór męski. Chóry te słabe ilościowo nie mogły rozwinąć działalności na większą skalę. Wybrany w roku 1925 dyrygent główny, Jan Kisza, połączył zespoły Kółek w jeden wspólny chór, liczący 48 członków. Chór urządzał koncerty oraz występował przy uroczystościach okolicznościowych.

Celem chóru było udostępnić ludowi polskiemu w Czechosłowacji wzory naszej bogatej sztuki wokalne i współczesnej dla pokrzepienia ducha rodaków. Chór znalazł gorące poparcie wśród naszego ludu, a za granicą serdeczne i gościnne przyjęcie. Dwadzieścia gazet tutejszych i zagranicznych zamieszczało zapowiedzi i sprawozdania i popularyzowało zespół i jego pracę. Najbardziej zajaśniało imię Chóru TNP w roku 1929, kiedy wziął udział we Wszechsłowiańskim Zjeździe Śpiewaczym w Poznaniu. Dyrygował tam drugi dyrygent, K. Berger. Jan Kisza

odszedł po 25 koncercie na stałą posadę do Krakowa. Chór TNP zachował się do dziś pod nazwą "Chór Nauczycieli Polskich".

Z N A C Z E N I E T N P.

Czynność TNP była bardzo bogata i przyniosła obfite owoce. TNP zlikwidowało ślązakowszczyznę w polskich szkołach. W obozie ślązakowskim doszło do rozbicia. Nauczyciele: Matuła, Zabyszczyński, G. Wałach wstąpili do TNP. Reszta uległa liczebnej i ideowej przewadze TNP. Wielką zdobyczą była nominacja polskich inspektorów, Pawła Rakusa i Władysława Wójcika. Pod ich kierownictwem osiągnęły polskie szkoły wysoki poziom a nauczycielstwo polskie powszechny szacunek.

Praca pozaszkolna polskich nauczycieli zespoliła polską mniejszość w Czechosłowacji. Jedność szkoły i rodziców ratowała nasz lud przed asymilacją.

Z tego krótkiego przeglądu widać, że nauczycielstwo polskie potrafiło być szermierzem polskiej idei, umiało skupić polską ludność oraz stać w czele walki o słuszne jej prawa. W pracy i poświęceniu nie znało granic i często zapominało o sobie. Spełniało w pełni polecenia ówczesnego prezydenta, że szkoła nie jest jedynym miejscem pracy nauczyciela, ale że jego czynność wychowawcza musi również obejmować warstwę dorastającej młodzieży i poza murami szkolnymi, że nauczyciel powinien dla niej być wzorem, doradcą i przodownikiem duchowym.

Warto jeszcze podkreślić, iż praca nauczycielstwa polskiego pod koniec odbywała się w okresie narastającego faszyzmu. Od roku 1935 dawała się odczuć niepewność jutra głównie u starszych nauczycieli, którzy bardzo interesowali się wydarzeniami politycznymi. Szerzące się bezrobocie i niepewność jutra były poważnymi czynnikami hamującymi pracę nauczycielstwa.

Rolę polskich nauczycieli, zwłaszcza ich ofiarność, dobrze rozumiał okupant i dlatego postanowił ich zniszczyć w pierwszym etapie. Nauczyciele poszli do więzień, do obozów śmierci. Według statystyki dr J. Mazurka zginęło w obozach 263 nauczycieli, ludzi energicznych, z których każdy mógł zastąpić kilku pracowników społecznych. Zaraz po wyzwoleniu odrodzone TNP rozpoczyna pracę w warunkach wyjątkowo trudnych bez podręczników często bez inwentarza i pomocy naukowych, nieraz ucząc za pół darmo, aż do zwycięstwa komunistycznej partii ČSR w lutym roku 1948. Członkowie towarzystwa przystąpili do Związku Zawodowego ROH jako całość a szkolnictwo polskie mogło się rozwijać na tych samych prawach jako szkolnictwo czeskie.

Źródła :

Miesięczniki Pedagogiczne od roku 1921 - 1938.

Broszura "Dziesięciolecie TNP".

Jerzy Walek : Towarzystwo Nauczycieli Polskich do roku 1931.

TOWARZYSTWO NAUCZYCIELI POLSKICH UZUP. SZKÓŁ PRZEMISŁOWYCH
W ORŁOWEJ

Drugą polską organizacją zawodową nauczycieli polskich w CZSR było Towarzystwo Nauczycieli Polskich Uzup. Szkół Przemysłowych, z siedzibą w Orłowej, które w dniu 29.9.1972 obchodziło 60-lecie swego założenia.

Organizator polskich uzupełniających szkół przemysłowych na naszym terenie, ówczesny nauczyciel, Władysław Wójcik, tak pisał w Przewodniku Oświatowym Macierzy Szkolnej o powstaniu tych szkół: Polskie uzupełniające szkoły przemysłowe na Śląsku sięgają swym początkiem roku 1908. Wtedy to grupa młodzieży rzemieślniczej w Orłowej, odczuwająca braki w swym wykształceniu szkolnym, zwróciła się do miejscowych nauczycieli z prośbą o naukę. Ani młodzież, ani nauczyciele nie zdawali sobie sprawy z zakresu nauczania, doboru przedmiotów, wymiaru czasu, wysokości kosztów itp. okoliczności, związanych z wykształceniem rzemieślnika. Jednakowoż obustronnie zabrano się z zapałem do pracy. Powoli okazało się, czego uczniom potrzeba z nauk teoretycznych a nauczyciele zaznajamiali się z problematyką rzemiosła".

Nauczyciel Władysław Wójcik wraz z dwoma kolegami z terenu ukończyli pół roczny kurs przedmiotów komercyjnych i rysunków fachowych dla nauczycieli szkół przemysłowych we Lwowie, postarali się o plany naukowe, podręczniki, druki stylistyczne dla tego rodzaju szkół i już w następnym roku 1909 została otwarta pierwsza klasa zwyczajna polskiej uzupełniającej szko-

ły przemysłowej w Orłowej i Dąbrowej. W tym samym czasie zaczęto organizować na naszym terenie i czeskie uzupełniające szkoły przemysłowe. Nasza młodzież mogła się więc kształcić w języku macierzystym, gdyż nasze szkoły uzyskały również prawo publiczności. Rozpoczęto energiczną akcję pozyskania dla tych szkół młodzieży i mistrzów rzemieślniczych, których wciągnano do Wydziału Szkolnego poszczególnych szkół a o szerokie publiczne uznanie zaczęły się ubiegać nasze polskie szkoły szeregiem wystaw organizowanych z końcem roku szkolnego. Już po trzech latach, a więc w roku 1912, było na naszym terenie i na terenie Moraw 9 polskich uzupełniających szkół przemysłowych w następujących miejscowościach: Orłowa - 3 klasowa z 95 uczniami, Dąbrowa - 2 klasowa z 51 uczniami, Morawska Ostrawa z 2 klasami i 2 paralelkami oraz klasą przygotowawczą dla analfabetów ze 109 uczniami, Będowice Dolne - 2 klasowa z 31 uczniami, Cieszyn - 2 klasowa z klasą przygotowawczą z 72 uczniami, Przywóz - 2 klasowa z klasą przygotowawczą z 44 uczniami, Sucha Średnia - 2 klasowa z 30 uczniami, Polska Ostrawa - 2 klasowa z 49 uczniami, Rychwałd - 2 klasowa z 31 uczniami, a po drugiej stronie Olzy w Czechowicach - 2 klasowa z 79 uczniami.

Polskie szkoły na Śląsku wyprzedziły niemal wszystkie szkoły polskie tego rodzaju z wyjątkiem zawodowej szkoły uzupełniającej krawieckiej w Krakowie a pod pewnym względem nawet przed szkołami niemieckimi wyprowadziły koedukację dziewcząt z chłopcami. Taktownym postępowaniem zjednały sobie uznanie i subwencje ówczesnych władz i to nawet w gminach, gdzie większość

zarządu gminnego nie była polska. Szkoły te przetrwały zawieruchę wojenną pierwszej wojny światowej, plebiscytu i istniały do roku 1939 z tym, że za niektóre zlikwidowane szkoły na Morawach powstały szkoły w innych miejscowościach. Stan polskich uzupełniających szkół przemysłowych w roku szkolnym 1938 - 1939: Czeski Cieszyn - 2 klasowa z 58 uczniami (w roku 1939 - 104 uczn.), Bystrzyca n./Ol. - 2 klasowa z 22 uczniami, Frysztat - 2 klasowa z 42 uczniami (w roku 1939 - 174 uczn.), Karwina II - 2 klasowa z 32 uczniami, Łazy - 2 klasowa z 9 uczniami, Nowy Bogumin - 2 klasowa z 21 uczniami, Stonawa - 2 klasowa z 20 uczniami, Orłowa - 3 klasowa z 45 uczniami (w roku 1939 - 462 uczn.), Osobne kursy kroju i szycia były we Frysztacie z 33 uczniami, w Jabłonkowie z 9 uczniami, w Trzyńcu z 26 uczniami.

Organizacja tych szkół była tego rodzaju, że subwencje publiczne nie wystarczały. Szkoły te musiały ponosić wydatki na przybory naukowe, które wydawane uczniom bezpłatnie, środki nauczania, dojazdy nauczycieli, płace nauczycieli, obsługę itp. Wydatki te pokrywała Macierz Szkolna a początkowo Towarzystwo Szkoły Ludowej w Krakowie, które finansowało szkoły w Morawskiej Ostrawie, Przywozie, Czechowicach oraz Towarzystwo Uzupełniających Polskich Szkół Przemysłowych w Orłowej utworzone 29.9.1912 roku z długoletnim prezesem Władysławem Wójcikiem na czele.

Towarzystwo to założyło własny skład przyborów szkolnych i środków naukowych dla uzupełniających szkół przemysłowych przy Polskiej Uzupełniającej Szkole Przemysłowej w Orłowej.

wej. Wzory, druki, formularze wydawało własnym nakładem i postarało się tak o jednolite środki naukowe i pomoce. Towarzystwo zwoływało konferencje nauczycieli uzupełniających szkół przemysłowych dla udoskonalenia metod nauczania organizowało kursy fachowe dla nauczycieli, majstrów i czeladników, aby poziom nauczania w nich nie ustępował poziomowi w szkołach czeskich i niemieckich.

Młodzież tych szkół nie tylko pilnie się uczyła, ale starała się i o finansową pomoc na pokrycie kosztów przyborów naukowych przy tych szkołach, gdzie zorganizowano "Ogniska przemysłowe". Tu znajdowała młodzież sposobność do rozrywki nie tylko zajmującej, ale i pożytecznej a przez organizowanie przedstawień i innych imprez dochodowych wspierała materiał - nie szkoły.

Szkoły uzupełniające przemysłowe miały charakter praktyczny. Uczono tu rachunków, buchalterii, fizyki, geometrii wykreślnej, wysunków zawodowych a w szkołach 3 letnich także technologii, znajomości materiałów, mechaniki i motoroznawstwa. Młodzież znalazła tam ciepłe przyjęcie i naukę, zapewniającą jej pomysłność w zawodzie. W warsztacie nie zawsze spotykały ucznia obejście ludzkie oraz dobry przykład. Szkoła przemysłowa była dla niego matką kochającą i nie dziwnego, że młodzież ta swe szkoły również kochała i starała się o ich utrzymanie.

Macierz Szkolna utrzymywała dla tych szkół 2 nauczycieli fachowych : Brila Szarowskiego i Jana Pytlika a od roku 1930 za ustępującego J. Pytlika-Ferdynanda Króla.

Uzupełniające szkoły i Ogniska były ważne zwłaszcza wtedy, kiedy lud był ciemieźony a jego byt był zależny w wielkiej mierze od pracy kulturalnej i oświatowej oraz od rozwoju niezależności ekonomicznej. Nie ulegało wówczas żadnej wątpliwości, że sprawa wychowania i wykształcenia młodzieży rękodzielniczej i handlowej była jednym z najważniejszych fundamentów rozwoju polskiego społeczeństwa. Szkoły te i "Ogniska" były jednym z najważniejszych źródeł, skąd się stale zasilaly organizacje rzemieślnicze i robotnicze, będące potęgą w każdym społeczeństwie.

Szkoły te w swoim czasie spełniły swe zadanie i dlatego należy sobie ich rolę twórczą w naszym społeczeństwie przypomnieć, zwłaszcza, że podniętą do ich założenia był zapal naszej młodzieży do nauki i pracy.

Towarzystwo Uzupełniających Szkół Przemysłowych czyniło również wysiłki o pozwolenie na założenie w Łazach 2 klasowej zawodowej szkoły górniczej. Niestety z powodu braku fachowych sił nauczycielskich z prawem nauczania w szkołach górniczych pozwolenia nie uzyskało. Przed wojną istniała szkoła górnicza dla sztygarów w Dąbrowej i odtąd nie można było uzyskać dla młodzieży górniczej zawodowych szkół.

W roku 1912 zorganizowano przy uzupełniającej szkole przemysłowej w Orłowej Jednoroczny kurs handlowy, prowadzony przez nauczyciela St. Palucha. Kurs się usamodzielniał po roku i był przez kierownika St. Palucha, chlubnie prowadzony aż do roku 1938 pod firmą Polskiej Powiatowej Komisji Oświatowej w Orłowej. Kierownik Paluch podkreśla również w swych

wspomnieniach, że bodźcem i zachętą do tej żmudnej pracy była dla niego chęć młodzieży do zdobycia wiedzy. Wśród niej było sporo takich, którzy wieczorem po kursie szli wprost "na szychtę" do kopalni. Również pracodawcy chwalili absolwentów jako dobrych, sumiennych i uczciwych pracowników.

Podobnie przyczyniła się wielce do wyszkolenia kwalifikowanych sił kancelaryjnych dwuletnia prywatna Szkoła Stenografii Polskiej i Pisma Maszynowego Józefa Dadoka w Orłowej, zatwierdzona przez ministerstwo szkolnictwa 6.7.1926. Prof. Dadok wydał własną praktyczną książkę stenografii polskiej i czeskiej, tak że jego system skrótów umożliwił stenogramy w obu językach.

Wszyscy pionierzy polskiego szkolnictwa zawodowego na terenie CZSR, p. Władysław Wójcik, St. Paluch i J. Dadok zginęli w obozach koncentracyjnych.

Siły biurowe kształciła również otwarta w roku szkolnym 1937/38 polska paralełka przy publicznej szkole handlowej w Orłowej, która została uruchomiona i po roku 1945. Obecnie tę rolę spełniają polskie paralełki przy szkole ekonomicznej w Czeskim Cieszynie.

Dla młodzieży wiejskiej organizowało Towarzystwo Rolnicze na Śląsku ludowe szkoły gospodarcze. W łonie tego Towarzystwa istniała Sekcja pod nazwą Związek Nauczycieli Szkół Gospodarczych z prezesem Łabojem na czele. Ich celem było pogłębianie ogólnych wiadomości nabytych w szkole ludowej oraz przygotowanie młodzieży do przyszłego życia praktycznego lub ewentualnie przygotowanie młodzieży do zdobywania wykształce-

nia w szkołach rolniczych. Były to szkoły 2 letnie, koedukacyjne. Nauka teoretyczna odbywała się dwa razy tygodniowo po 6 - 7 godzin. Do zajęć praktycznych należała uprawa roślin i hodowla zwierząt a dla dziewcząt nauka gospodarstwa domowego, szycie i gotowanie. Przy każdej szkole było pole doświadczalne. W roku 1925 założono szkoły w Bystrzycy n/Ol., Wędrzynie, Błędowicach Dolnych, Oldrzychowicach, po roku 1925 w Nawsiu, Stonawie, Suchej Górnej, Cierlicku Górnym, Ligotce Kameralnej, Nydku, Milikowie, Mostach k. Jabł., Trzanowicach i Piosku. Wszystkich polskich ludowych szkół gospodarczych w CZSR w roku 1937/38 było 14 z 470 uczniami i uczennicami.

Szkoły te miały wielkie znaczenie kulturalne, gospodarcze i socjalne, ponieważ umożliwiały przynajmniej częściowe zdobywanie fachowego wykształcenia drobnym rolnikom, którzy ze względów finansowych nie mogli wysyłać swe dzieci do odleglejszych szkół wyższego typu.

Towarzystwo Rolnicze założyło również w roku 1919 Szkołę Gospodarstwa Wiejskiego w Końskiej. Od roku 1927 szkołę utrzymywała Macierz Szkolna. Pierwszą dyrektorką była Helena Dolais a następnie Zofia Fierla-Walkowa. Szkoła ta wychowała cały zastęp wzorowych gospodyń, które chętnie włączały się w życie kulturalne i społeczne w swych miejscach zamieszkania.

O fachowe wykształcenie dla dziewcząt troszczyła się założona w roku 1911 Szkoła Gospodarstwa Domowego dla dziewcząt w Orłowej utrzymywana do roku 1914 przez krakowskie Koło Pań T S L a od roku 1914 - 1920 przez Macierz Szkolną. Szkoła była reaktywowana przez Macierz Szkolną w roku 1927 jako

Jednoroczna Szkoła Rodzinna w Orłowej. Przy szkole tej organizowano corocznie pół roczne kursy gotowania i szycia, także większość dziewcząt powiatu Frysztackiego korzystała z nauki w tej szkole, w tej czy innej formie. Dyrektorem szkoły był prof. Jan Włosok, gospodarstwa domowego i gotowania uczyła p. Halburga Fójcikowa, kroju i szycia p. Fryderyka Kożusznik. Szkoła urządzała corocznie wystawy kulinarne, robót ręcznych i szycia, cieszyła się wśród społeczeństwa wielkim poważaniem. Jej absolwentki brały czynny udział w życiu kulturalnym we swych miejscowościach.

Po wojnie społeczeństwo polskie domagało się reaktywowania tej szkoły. W zamian za to otwarto 1.12.1948 roku Polskie Paralelki 2-letniej Żeńskiej Szkoły Zawodowej w Orłowej. O paralelki te troszczyła się nauczycielka wydz. Wanda Wójcik, która uczyła tu przedmiotów teoretycznych, a później i gotowania. W celu popularyzowania wyników urządzano corocznie wystawę kulinarną oraz robót ręcznych i szycia.

W roku 1949/50 szkoła ta była przeorganizowana na Szkołę Zdrowotną. Odtąd szkoła ta kształci pielęgniarki. Szkoła stała się 4-letnią typu średniego. Od roku 1971/72 polskie roczniki stopniowo przechodzą do Szkoły Zdrowotnej w Czeskim Cieszynie ze względu na lepszy dojazd. Dziś szkoła ta cieszy się wielkim poważaniem, uczennice chętnie zapisują się do niej, ale początkowo było trzeba wiele tłumaczeń i przekonywań, że współczesnej kobiecie nie wystarczy już tylko umiejętność gotowania, szycia i prowadzenia gospodarstwa domowego, że musi się ona aktywnie włączać w nurt życia społecznego, a do tego jest jej potrzebne fachowe wykształcenie.

Fachowe wykształcenie mogą również zdobywać uczniowie i uczennice w 4 polskich paralełkach 4-letniej Szkoły Przemysłowej w Karwinie i 4-letniej Szkoły Rolniczej w Czeskim Cieszynie oraz 2-letniej Szkoły Rolniczej w Jabłonkowie.

Średnie wykształcenie ogólne zdobywała młodzież po roku 1939 w polskim gimnazjum realistycznym w Orłowej a obecnie w Średniej Szkole w Czeskim Cieszynie z paralełkami w Orłowej. O średnie wykształcenie dla nauczycieli troszczyły się do roku 1938 polskie paralełki przy państwowym seminarium nauczycielskim w Śląskiej Ostrawie. Dziś obowiązują nauczycieli wyższe wykształcenie.

We wszystkich wymienionych szkołach młodzież nasza zdobywała i zdobywa fachowe wykształcenie, aby stała się pożytecznym członkiem swego społeczeństwa.

Źródła :

Protokoły Towarzystwa Nauczyciela Polskich Uzupełniających Szkół Przemysłowych w Orłowej.

Sprawozdania szkół, z kursów, podania, listy, memoriały.

Sprawozdania Macierzy Szkolnej.

Broszura 70-lecie Towarzystwa Rolniczego.

Żeńskie szkolnictwo zawodowe.

HISTORIA KÓŁKA NAUCZYCIELI EMERYTÓW.

Dnia 23 marca 1955 założono jako osobną sekcję TNP Kółko Polskich Nauczycieli Emerytów z przewodniczącym A. Kukuczka na czele. Kółko to organizowało miesięczne spotkania towarzyskie swych członków. Domagało się równouprawnienia wszystkich kategorii emerytów - staroemerytów z młodoemerytami, do czego doszło na zebraniu 1.7.1956 roku. Kółko to organizowało także wycieczki krajoznawcze - Łęka, Śmiłowice oraz odczyty.

Po drugiej wojnie światowej czyniono starania o wznowienie czynności dawnego TNP, a razem z nim Kółka Nauczycieli Emerytów. Zamiast dawnych organizacji i związków przedwojennych założono jeden związek, a mianowicie "Polski Związek Kulturalno - Oświatowy w Czechosłowacji". Przy Zarządzie Głównym tego związku powstało dnia 23 czerwca 1955 roku jako jedna z sekcji ZG PZKO - Kółko Nauczycieli Emerytów z przewodniczącym Jerzym Walkiem na czele. Właściwie już od roku 1960 zbierało się kilku emerytów nauczycieli: J. Walek, A. Kubala, J. Tomoszek, P. Gojniczek, P. Kubaczka, K. Piegza i inni w restauracji Parko Sikory w Czeskim Cieszynie, by tam w gronie kolegów spędzić kilka godzin i wspominać dawne czasy. I tam właśnie, w czasie tych spotkań, zrodziła się myśl założenia Kółka Nauczycieli Emerytów przy ZG PZKO. Myśl została szybko zrealizowana, a ZG PZKO udzielił Kółku pomocy materialnej i moralnej. Odtąd - 23 czerwca 1955, od zebrania tymczasowego zarządu Kółka, w skład którego wchodził - Walek, Fajowa, prof. Fierla, Gojni-

czek, J. Lasota, Piegza, Przeczek, Stebel, Zuczek, odbywały się regularnie zebrania raz w miesiącu w salce ZG PZKO w Czeskim Cieszynie.

Po sporządzeniu dokładnego spisu członków Kółka, zwołano pierwsze zebranie członkowskie, które odbyło się 21.4. 1971. Na zebraniu tym wybrano nowy zarząd Kółka i zatwierdzono całoroczny plan pracy. W skład zarządu weszli następujący członkowie: Alfred Kocur - przewodniczący, Paweł Pszczółka, zastępca przewodniczącego, Maria Doffek, prof. Gustaw Fierla, Paweł Gojniczek, Jan Korzenny, Justyna Kotas, Alojzy Kudziełka, Wilhelm Mandrysz, Paweł Ostruszka, Karol Pastuszek, Karol Piegza, Franciszek Ryba, prof. Wanda Wójcik, Jan Wojtek, Jan Żwak.

Od tego czasu KNE nabrało szybkiego rozmachu. Zgodnie z planem pracy Kółko organizuje corocznie 2 wycieczki jedno czy dwudniowe, z okazji Dnia Nauczyciela urządza doroczne zebranie Kółka, a w miesiącu grudniu Wigilijkę. Zebrania te cieszą się z roku na rok większą popularnością, a frekwencja na nich stale wzrasta. Zarząd Kółka pamięta też o chory^{ch} koleżankach i kolegach i tak między członkami Kółka utrwala się przyjaźń i serdeczność.

Jedną z ważnych czynności KNE, to zbieranie dokumentacji do historii szkolnictwa i rozwoju myśli pedagogicznej u nas. Chodzi o dokumenty, dotyczące historii naszych szkół, nazwisk dawnych nauczycieli, ich fotografie, podręczniki szkolne, stare ustawy i regulaminy szkolne, pracę publiczno - oświatową naszych nauczycieli, stare publikacje itp.

Sporządzono ponadto kartotekę członków Kółka oraz kartotekę tych, którzy zginęli w czasie II wojny światowej. Na każdym zebraniu członkowskim organizowano wystawy np. podręczników szkolnych, fotografii budynków szkolnych, fotografii zasłużonych naszych działaczy. Bardzo ciekawą była wystawa obrazów zmarłego kol. Zabyszcza.

Na zebraniach przedstawiano sylwetki zasłużonych a nie żyjących już nauczycieli na naszym terenie.

KNE postarało się o pomoc przy redagowaniu broszurki pt. "Macierz Szkolna w CSRS" oraz przy zainstalowaniu tablicy pamiątkowej Wł. Wójcika na schronisku na Kozubowej.

Jest to praca piękna, ale żmudna i pożyteczna. Pozwala zbieraczom - emerytom przypominać o dolegliwościach podeszłego wieku, ponieważ cieszą się, że ich praca nie pójdzie w zapomnienie i pobudzi młodszych kolegów do sumiennej i rzetelnej pracy wychowawczej.

Zadania Kółka nie maleją, przeciwnie - rodzą się dalsze, bo wiele przecież jeszcze trzeba nam zrobić, a wiemy, że tej roboty, naszej roboty, nikt za nas nie zrobi. Młodzi nauczyciele tamtych dni naszej pracy, a przede wszystkim naszej pracy społecznej i jej dawnych problemów nie znają. Rozszerzy to ich horyzont kulturalny dotyczący naszego regionu i pomoże lepiej spełniać hasło "Wszystko Tobie, ukochana Ziemo."

NAUCZYCIELE A OBOZY KONCENTRACYJNE.

Okupant hitlerowski doskonale zdawał sobie sprawę z roli nauczycieli u nas i dlatego masowo aresztowano nauczycieli do obozów koncentracyjnych, Nauczycieli tych można podzielić na 3 grupy:

- a/ koleżanki i koledzy urodzeni i wychowani na naszym terenie,
- b/ koledzy urodzeni u nas, lecz po opuszczeniu terenu ucza-
cy w Polsce. w tej grupie są również koledzy, którzy się
w Polsce urodzili i wychowali i przez pewien czas u nas
uczyli a następnie ponownie odeszli do Polski,
- c/ koledzy, którzy przyszli do nas w roku 1938 względnie wró-
cili z Polski i uczyli na naszym terenie w roku szkolnym
1938 / 1939;

STATYSTYKA KOLEGÓW I KOLEŻANEK, KTÓRZY ZGINĘLI W OBOZACH KONCENTRACYJNYCH

l i c z b a				
grupa	kolegów	koleżanek	księży,ucz. religii	razem
a	64	9	13	86
b	55	1	1	57
c	28	-	2	30
razem	147	10	16	173

Powiat Karwina

S P I S N A U C Z Y C I E L I

/alfabetyczny/

w roku szkolnym 1970 / 1971

L.p.	Imię i nazwisko	Rok urodz.	Charakter służbowy	Stopień	Miejsce szkoły
1.	Adamczyk Franciszek	1929	naucz.	1 - 5	Karwina VI
2.	Banaś Jadwiga	1930	naucz.	1 - 5	Karwina VI
3.	Bartulec Eugenia	1930	naucz.	6 - 9	Orłowa II
4.	Bednarz Bronisław	1930	naucz.	1 - 5	Karwina V
5.	Bednarz Ilona	1937	naucz.	1 - 5	Lutynia Dolna
6.	Berger Helena	1935	naucz.	6 - 9	Orłowa II
7.	Berger Wanda	1928	naucz.	1 - 5	Sucha Górna
8.	Bilan Emilia	1929	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
9.	Bijok Jan	1936	naucz.	6 - 9	Lutynia Dolna
10.	Błanik Daniela	1932	naucz.	6 - 9	Orłowa II
11.	Bolek Jan	1911	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
12.	Buchta Janina	1936	naucz.	6 - 9	Orłowa II
13.	Budziński Wilhelm	1912	naucz.	1 - 5	Karwina I
14.	Buława Hilda	1934	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
15.	Buława Leon	1930	dyrektor	1 - 5	Ha-Żywocice
16.	Bury Stanisław	1917	dyrektor	6 - 9	Sucha Górna
17.	Buzek Franciszek	1917	dyrektor	1 - 12	Karwina I
18.	Byrtus Władysław	1940	studiuje		Ha-Błędowice D.
19.	Bystroń Aniela	1917	naucz.	6 - 9	Karwina I

20.	Curzydło Czesław	1935	dyrektor	1 - 5	Cierlicko
21.	Czaja Janina	1920	naucz.	1 - 5	Sucha Górna
22.	Czakan Apolonia	1947	naucz.	6 - 9	Stonawa
23.	Czyż Alina	1932	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
24.	Charwat Odonia	1932	naucz.	6 - 9	Karwina VI
25.	Chlebik Helena	1933	naucz.	1 - 5	Sucha Górna
26.	Chmiel Wanda	1933	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
27.	Chodura Stefania	1933	naucz.	1 - 5	Karwina I
28.	Donocik Jadwiga	1931	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
29.	Drozd Olga	1937	naucz.	1 - 5	Ha-Błędowice D.
30.	Duda Wiktor	1922	dyrektor	1 - 5	Łąki n./Ol.
31.	Dzik Adolf	1914	naucz.	6 - 9	Sucha Górna
32.	Faja Alina	1926	naucz.	1 - 9	Sucha Górna
33.	Feber Halina	1935	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
34.	Ferfecka Janina	1930	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
35.	Fierla Janina	1944	naucz.	6 - 9	Karwina I
36.	Fierla Pawełka	1933	naucz.	1 - 5	Karwina VI
37.	Firut Jadwiga	1933	naucz.,	1 - 5	Karwina VI
38.	Folwarczny Adolf	1914	dyrektor	6 - 9	Ha-Błędowice D.
39.	Folwarczny Emil	1911	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
40.	Folwarczna Wiera	1938	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
41.	Frenek Lucja	1935	dyrektor	1 - 5	Cz.C.-Sibica
42.	Gajdzica Kazimierz	1918	dyrektor	1 - 5	Piotr.-Marklow.
43.	Galuszka Henryka	1915	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
44.	Galuszka Robert	1914	dyrektor	6 - 9	Stonawa
45.	Gemrot Gertruda	1915	naucz.	1 - 5	Ka II-Kopalnie
46.	Gil Cecylia	1925	naucz.	6 - 9	Lutynia Dolna

47.	Golasowska Irena	1934	naucz.	6 - 9	Karwina I
48.	Grabowska Danuta	1932	naucz.	1 - 5	Karwina IV
49.	Guńka Emil	1911	naucz.	6 - 9	Sucha Górna
50.	Guńka Ilona	1936	naucz.	1 - 5	Olbrachcice
51.	Guńka Krystyna	1942	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
52.	Hajek Bronisława	1934	dyrektor	6 - 9	Karwina VI
53.	Harok Anna	1914	naucz.	1 - 5	Karwina I
54.	Harok Jan	1914	zast.dyr.	1 - 5	Karwina VI
55.	Heinz Helena	1932	zast.dyr.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
56.	Heinz Zofia	1932	naucz.	6 - 9	Lutynia Dolna
57.	Heller Wanda	1943	naucz.	1 - 5	Ha-Błędowice D.
58.	Herman Olga	1926	naucz.	1 - 5	Cierlicko
59.	Hudeczek Fryderyka	1943	naucz.	1 - 5	Olbrachcice
60.	Hübner Ewa	1940	naucz.	1 - 5	Karwina VI
61.	Janeczko Wanda	1934	naucz.	1 - 5	Sucha Górna
62.	Janiurek Maria	1919	naucz.	1 - 5	Karwina VI
63.	Jaworek Aurelia	1931	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
64.	Jawurek Jadwiga	1941	naucz.	6 - 9	Karwina I
65.	Kaim Edward	1925	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
66.	Kaim Marta	1931	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
67.	Kamińska Aniela	1932	naucz.	1 - 5	Orłowa II
68.	Kakuża Władysław	1928	naucz.	6 - 9	Karwina VI
69.	Kantor Władysław	1931	dyrektor	1 - 5	Datynie Dolne
70.	Kiedroni Olga	1938	naucz.	6 - 9	Sucha Górna
71.	Kocur Lucja	1943	dyrektor	1 - 5	Karwina III
72.	Kocur Zbigniew	1936	dyrektor	6 - 9	Stonawa
73.	Kokotek Mieczysław	1926	naucz.	6 - 9	Stonawa

74.	Kokotek Stanisława	1930	naucz.	6 - 9	Stonawa
75.	Kondziołka Edwin	1919	naucz.	1 - 5	Karwina I
76.	Kondziołka Wanda	1934	naucz.	1 - 5	Karwina I
77.	Kotas Henryk	1934	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
78.	Kotas Anna	1922	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
79.	Kowala Anna	1934	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
80.	Kozikowska Leonia	1931	naucz.	6 - 9	Lutynia Dolna
81.	Kożusznik Józef	1913	dyrektor	1 - 5	Ha-Sucha Dolna
82.	Kraina Karol	1914	naucz.	6 - 9	Sucha Górna
83.	Krzan Irena	1942	naucz.	6 - 9	Orłowa II
84.	Krzywoń Anna	1920	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn /do 31.1.1971/
85.	Kubeczka Adolf	1912	dyrektor	6 - 9	Orłowa II
86.	Kula Alojzy	1928	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
87.	Kunc Józef	1918	naucz.	6 - 9	Karwina I
88.	Lasota Halina	1934	dyrektor	1 - 5	Mistrzowice
89.	Mackowski Jakub	1931	naucz.	1 - 5	Sucha Górna
90.	Macura Anna	1934	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
91.	Makówka Emilia	1935	naucz.	1 - 5	Stonawa
92.	Marosz Gertruda	1923	dyrektor	1 - 5	Nowy Bogumin
93.	Maroszczyk Alojzy	1911	dyrektor	1 - 5	Rychwał
94.	Matuszek Olga	1933	naucz.	1 - 5	Ha-Żywocice
95.	Matuszek Otakar	1925	naucz.	6 - 9	Sucha Górna
96.	Matuszek Władysław	1931	dyrektor	1 - 5	Żuków Dolny
97.	Matuszyńska Maria	1932	dyrektor	1 - 5	Dąbrowa
98.	Mech Anna	1916	naucz.	1 - 5	Orłowa IV
99.	Miczka Aleksandra	1938	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
100.	Molinek Marta	1937	naucz.	1 - 5	Ha-Błędowice D.

101.	Natonek Maria	1934	naucz.	1 - 5	Ha-Bzędowice D.
102.	Niemiec Jadwiga	1937	naucz.	1 - 5	Stonawa
103.	Niemiec Józef	1924	naucz.	1 - 5	Stonawa
104.	Ocisk Elżbieta	1933	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyń
105.	Ocisk Robert	1926	dyrektor	1 - 9	Karwina IV
106.	Ondruch Danuta	1938	naucz.	6 - 9	Karwina I
107.	Ondrzejek Herta	1935	naucz.	6 - 9	Lutynia Dolna
108.	Orszulik Olga	1926	naucz.	1 - 9	Sucha Górna
109.	Owczarza Emilia	1939	naucz.	6 - 9	Karwina I
110.	Palowska Eugenia	1931	naucz.	1 - 5	Sucha Górna
111.	Palowski Władysław	1913	naucz.	6 - 9	Orłowa III
112.	Pasz Helena	1935	naucz.	1 - 5	Karwina VI
113.	dr Pasz Władysław	1912	dyrektor	6 - 12	Lutynia Dolna
114.	Pawlas Lidia	1929	naucz.	1 - 5	Ha-Sucha Dolna
115.	Pawlik Edward	1915	naucz.	1 - 5	Ląki n./Ol.
116.	Pawera Halina	1938	naucz.	6 - 9	Stonawa
117.	Paździora Henryka	1935	naucz.	1 - 5	Karwina IV
118.	Pieczka Brunon	1929	naucz.	6 - 9	Karwina I
119.	Pilecka Aurelia	1932	naucz.	1 - 5	Karwina IV
120.	Pindur Elżbieta	1917	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyń
121.	Piszczek Stefania	1933	naucz.	1 - 5	Stonawa
122.	Polok Helena	1925	naucz.	1 - 5	Karwina I
123.	Puk Helga	1940	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyń
124.	Pustówka Anna	1932	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyń
125.	Fytlik Jan	1913	dyrektor	1 - 5	Orłowa III
126.	Reichenbach Józef	1912	zast.dyr.	6 - 9	Czeski Cieszyń
127.	Rozzak Piotr	1942	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyń

128.	Rusek Agnieszka	1918	naucz.	6 - 9	Orłowa II
129.	Rykała Ludmiła	1912	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
130.	Rzyman Tadeusz	1930	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
131.	Santarius Józef	1934	dyrektor	1 - 5	Ka II-Kopalnie
132.	Szwarc Magda	1944	naucz.	6 - 9	Sucha Górna
133.	Semboł Ernest	1920	naucz.	6 - 9	Karwina I
134.	Sikora Krystyna	1943	naucz.	1 - 5	Karwina I
135.	Siwa Irena	1945	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
136.	Słowik Gustaw	1918	dyrektor	1 - 5	Stanisławice
137.	Słowik Stefania	1918	dyrektor	1 - 5	Żuków Górny
138.	Sobocik Helena	1920	naucz.	6 - 9	Stonawa
139.	Sperling Jadwiga	1939	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
140.	Stala Maria	1919	naucz.	1 - 5	Karwina VI
141.	Stec Hilda	1938	naucz.	6 - 9	Stonawa
142.	ing. Stembolidis Georgis	1933	naucz.	6 - 9	Karwina VI
143.	Stolarz Emilia	1936	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
144.	Suchanek Alojzy	1934	naucz.	6 - 9	Karwina VI
145.	Suchanek Helena	1935	naucz.	1 - 5	Stonawa
146.	Śniegoń Jan	1933	naucz.	1 - 5	Karwina I
147.	Szarowska Anna	1917	naucz.	1 - 5	Orłowa II
148.	Szebesta Matylda	1937	naucz.	1 - 5	Orłowa II
149.	Szeliga Maria	1934	naucz.	1 - 5	Lutynia Dolna
150.	Szostok Zuzanna	1938	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
151.	Szostkowska Anna	1924	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
152.	Tesarczyk Tadeusz	1920	dyrektor	1 - 9	Czeski Cieszyn
153.	Toman Danuta	1926	naucz.	6 - 9	Karwina VI
154.	Tomiczek Wanda	1944	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn

155.	Tomoszek Anna	1936	naucz.	6 - 9	Czeski Mieszyn
156.	Trestka Jarosław	1931	dyrektor	1 - 5	Orłowa IV
157.	Uherek Zofia	1919	naucz.	1 - 9	Stonawa
158.	Urbaś Halina	1930	zast.dyr.	1 - 5	Sucha Górna
159.	Wacławik Irena	1937	naucz.	1 - 5	Żuków Dolny
160.	Walek Gustaw	1931	dyrektor	1 - 5	Kocobędz
161.	Walczak Wanda	1932	naucz.	6 - 9	Karwina VI
162.	Wałoszek Danuta	1934	naucz.	6 - 9	Karwina I
163.	Wałoszek Henryka	1927	naucz.	1 - 5	Czeski Cieszyn
164.	Wałoszek Karol	1927	naucz.	6 - 9	Czeski Cieszyn
165.	Wałoszek Leopold	1918	naucz.	6 - 9	Ha-Sucha Górna
166.	Waszek Bruno	1928	dyrektor	1 - 5	Olbrachcice
167.	Wierzgon Helena	1937	naucz.	6 - 9	Karwina VI
168.	Winkler Helena	1936	naucz.	1 - 5	Stonawa
169.	Winkler Otto	1937	naucz.	1 - 5	Lutynia Dolna
170.	Wójcik Anna	1915	naucz.	6 - 9	Karwina I
171.	Wójcik Rudolf	1913	dyrektor	1 - 5	Piotrowice I
172.	Wójcik Władysław	1930	naucz.	6 - 9	Orłowa II
173.	Wrona Wanda	1933	naucz.	6 - 9	Karwina I
174.	Wygrys Henryka	1938	naucz.	1 - 5	Karwina VI
175.	Wygrys Maria	1924	naucz.	1 - 5	Stonawa
176.	Zawadzka Anna	1921	naucz.	1 - 5	Karwina VI
177.	Żabińska Henryka	1937	naucz.	6 - 9	Ha-Błędowice D.
178.	Żyła Roman	1931	naucz.	6 - 9	Karwina VI

Powiat K a r w i n a

Rok szkolny 1970 / 1971

A. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIECIOLETNIE 1 - 9 ROK NAUCZ.

L.p.	Miejscowość	Ilość klas	Ilość dzieci
1.	Czeski Cieszyn	19	533
2.	Ha - Błędowice Dolne	10	227
3.	Karwina I - Miasto	13	352
4.	Karwina VI - Nowe Miasto	13	310
5.	Orłowa II - Łazy	7	140
6.	Lutynia Dolna	6	123
7.	Stonawa	10	249
8.	Sucha Górna	11	236
R a z e m		89	2.170

B. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIECIOLETNIE 1 - 5 ROK NAUCZ.

L.p.	Miejscowość	Ilość klas	Ilość dzieci
1.	Cz.Cieszyn-Sibica	1	19
2.	Cz.Cieszyn - Żuków Dolny	2	33
3.	Cierlicko	2	30
4.	Datynie Dolne	1	5
5.	Dąbrowa	1	13
6.	Ha - Sucha Dolna	2	36

7.	Ha - Żywocice	2	40
8.	Karwina II - Kopalnie	2	31
9.	Karwina III - Darków	1	15
10.	Karwina IV - Raj	3	77
11.	Kocobędz	1	22
12.	Ląki n./Ol.	2	48
13.	Mistrzowice	1	11
14.	Nowy Bogumin	1	18
15.	Olbrachcice	3	69
16.	Orłowa III - Foręba	1	17
17.	Orłowa IV - Lutynia	2	39
18.	Piotrowice I	1	13
19.	Piotrowice-Marklowice	1	12
20.	Rychwałd	1	11
21.	Stanisławice	1	16
22.	Żuków Górny	1	11

R a z e m

33

591

Powiat Frydek - Mstek

S P I S N A U C Z Y C I E L I

/alfabetyczny/

w roku szkolnym 1970 / 1971

L.p.	Imię i Nazwisko	Rok urodz.	Charakter służbowy	Stopień	Miejsc.szkoły
1.	Baczówna Halina	1947	naucz.	1 - 5	Mosty k.Jabl.
2.	Badurzanka Barbara	1946	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
3.	Benešowa Ilza	1942	naucz.	1 - 5	Nydek
4.	Białoniowa Bronisława	1919	naucz.	1 - 5	Oldrz.Równia
5.	Bocek Jan	1926	dyrektor	6 - 9	Łomna Górna
6.	Branna Halina	1939	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
7.	Brudna Maria	1934	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
8.	Brzeżek Andrzej	1913	dyrektor	1 - 5	Rzeka
9.	Bujkowska Krystyna	1943	naucz.	1 - 5	Nydek
10.	Bużawa Gustaw	1920	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
11.	Burawowa Krystyna	1946	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
12.	Ciencielanka Rozalia	1919	naucz.	6 - 9	Mosty k.Jabl.
13.	Ciencielka Władysława	1947	naucz.	1 - 5	Łomna Dolna
14.	Ciencielowa Anna	1938	naucz.	6 - 9	Jabłonków
15.	Cieślak Władysław	1926	naucz.	6 - 9	Gnojnik
16.	Cieślak Jan	1930	dyrektor	1 - 5	Jabl.Jasienie
17.	Cieślakowa Anna	1929	naucz.	1 - 5	Nydek
18.	Czernek Bogusław	1936	dyrektor	1 - 5	Trz.Podlesie
19.	Czudek Paweł	1926	dyrektor	1 - 5	Gródek

20.	Cernikowa Anna	1925	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
21.	Chmielowa Wanda	1928	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
22.	Chmielowa Halina	1947	naucz.	1 - 5	Gnojnik
23.	Danemark Leon	1943	naucz.	1 - 5	Jabłonków
24.	Delong Eugeniusz	1947	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
25.	Douczeza Janina	1944	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
26.	Dosedłowa Krystyna	1924	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
27.	Dudowa Irena	1943	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
28.	Dudysowa Helena	1932	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
29.	Dudysowa Anna		naucz.	1 - 5	Bystrzyca
30.	Farnikowa Krystyna	1944	naucz.	1 - 5	Gnojnik
31.	Fikoczek Edward	1913	dyrektor	1 - 5	Oldrz. wieś
32.	Filipiec Karol	1919	dyrektor	1 - 5	Gnojnik
33.	Filipczówna Aleksandra	1948	naucz.	6 - 9	Jabłonków
34.	Folwarczna Irena	1931	naucz.	1 - 5	Gnojnik
35.	Franek Józef	1920	dyrektor	1 - 5	Trz. Osówki
36.	Gałuszk Władysław	1919	dyrektor	6 - 9	Wędrzyna
37.	Gojniczok Jan	1918	dyrektor	6 - 9	Trzyniec VI
38.	Göblowa Akwilina	1922	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
39.	Harok Rudolf	1927	dyrektor	1 - 5	Oldrz. Równia
40.	Heczko Karol	1913	naucz.	6 - 9	Jabłonków
41.	Heczko Anna	1917	naucz.	1 - 5	Jabłonków
42.	Heczko Jan	1932	dyrektor	1 - 5	Piosek Babin.
43.	Heczko Wanda	1948	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
44.	Hentzowa Halina	1945	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
45.	Hojdyszowa Helena	1942	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
46.	Jachnicki Józef	1927	naucz.	1 - 5	Jabłonków

47.	Jachnicka Elżbieta	1927	naucz.	6 - 9	Jabłonków
48.	Janiczek Bogusław	1931	dyrektor	1 - 5	Piosek
49.	Janickowa Helena	1937	naucz.	1 - 5	Jabłonków
50.	Jeżowiczowa Anna	1930	naucz.	1 - 5	Jabłonków
51.	Jurzycowa Ema	1914	dyrektor	1 - 5	Karpętna
52.	Kaleta Jan	1912	dyrektor	1 - 5	Jabł.Nawsie
53.	Kaletowa Lidia	1941	naucz.	1 - 5	Jabł.Pioseczna
54.	Kania Eugenia	1946	naucz.	6 - 9	Gnojnik
55.	Kaszper Jan	1937	dyrektor	1 - 5	Ropica
56.	Kawulok Jan	1943	naucz.	1 - 5	Łomna Górna
57.	Kędzierska Wanda	1947	naucz.	6 - 9	Jabłonków
58.	Kiedron Adolf	1931	dyrektor	1 - 5	Niebory
59.	Klimsza Edward	1913	dyrektor	6 - 9	Trzyniec I
60.	Klimszowa Irena	1930	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
61.	Klusowa Anna	1933	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
62.	Kluz Alojzy	1918	dyrektor	1 - 5	Milików
63.	Kowalowa Anna	1933	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
64.	Kowalczykowa Halina	1946	naucz.	6 - 9	Gnojnik
65.	Kowolowski Franciszek	1927	naucz.	6 - 9	Mosty k.Jabł.
66.	Kozubkowa Zofia	1930	dyrektor	1 - 5	Trzycieź
67.	Kozusznik Józef	1912	dyrektor	1 - 5	Wędr.-Zacelzie
68.	Kozercowa Lidia	1935	naucz.	1 - 5	Mosty k.Jabł.
69.	Krainowa Halina	1948	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
70.	Krzywoń Tadeusz	1927	naucz.	1 - 5	Jabłonków
71.	Kubińska Lidia	1935	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
72.	Kučerowa Anna	1940	naucz.	1 - 5	Piosek
73.	Kufowa Wanda	1943	naucz.	6 - 9	Mosty k.Jabł.

74.	Kujawowa Danuta	1947	naucz.	6 - 9	Wędrynia
75.	Kukuczka Bronisława	1918	naucz.	1 - 5	Jabłonków
76.	Kulowa Anna	1947	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
77.	Kulowa Krystyna	1943	naucz.	1 - 5	Trz.Podlesie
78.	Kula Ludwik	1920	dyrektor	1 - 5	Trzanowice
79.	Kupiec Jan	1920	dyrektor	1 - 5	Nydek
80.	Kusiowa Krystyna	1936	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
81.	Lachowa Helena	1935	naucz.	1 - 5	Mosty k.Jabl.
82.	Lasota Bogusław	1927	zast.dyr..	6 - 9	Trzyniec I
83.	Lasotowa Wanda	1922	naucz.	1 - 5	Wędrynia
84.	Łabajowa Elżbieta	1936	naucz.	1 - 5	Jabl.Nawsie
85.	Łakotowa Maria	1935	naucz.	1 - 5	Wędrynia
86.	Łyskowa Dorota	1941	naucz.	1 - 5	Milików
87.	Macurowa Helena	1935	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
88.	Majewska Janina	1938	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
89.	Małyszowa Irena	1938	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
90.	Martyniek Stanisław	1939	naucz.	6 - 9	Jabłonków
91.	Martynkowa Anna	1943	naucz.	1 - 5	Jabłonkow
92.	Mazur Józef	1930	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
93.	Mertowa Jadwiga	1945	naucz.	1 - 5	Niebory
94.	Miczka Leon	1925	dyrektor	1 - 5	Tyra
95.	Milerska Olga	1944	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
96.	Młynek Jan	1947	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
97.	Młynek Władysław	1930	dyrektor	1 - 5	D.Łom.-Kamienite
98.	Motykowa Anna	1941	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
99.	Mrózek Józef	1944	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
100.	Mucha Iwona	1946	naucz.	6 - 9	Bystrzyca

101.	Musioł Jan	1937	naucz.	6 - 9	Wędrynia
102.	Nežerkowa Maria	1943	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
103.	Niedoba Ferdynand	1928	naucz.	1 - 5	Mosty k. Jabł.
104.	Niedoba Emil	1928	zast.dyr.	6 - 9	Jabłonków
105.	Niedobowa Anna	1941	naucz.	1 - 5	Bukowiec
106.	Niedobowa Halina	1934	dyrektor	1 - 5	Mosty Szańce
107.	Noga Stanisław	1931	naucz.	1 - 5	Wędrynia
108.	Nogowa Anna	1931	naucz.	1 - 5	Jabłonków
109.	Nowak Mieczysław	1946	naucz.	6 - 9	Wędrynia
110.	Ondraszewska Danuta	1937	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
111.	Palowska Jadwiga	1948	naucz.	6 - 9	Wędrynia
112.	Paszek Stanisław	1930	zast.dyr.	6 - 9	Bystrzyca
113.	Peszatowa Marta	1940	dyrektor	1 - 5	Ligotka Kamer.
114.	Pilichowa Marta	1913	naucz.	6 - 9	Jabłonków
115.	Piegrzowa Agnieszka		naucz.	6 - 9	Jabłonków
116.	Piechnik Antoni	1920	dyrektor	1 - 5	Śmiłowice
117.	Piechnikowa Krystyna	1947	naucz.	6 - 9	Gnojnik
118.	Podzemna Maria	1946	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
119.	Polokowa Aniela	1940	naucz.	1 - 5	Bukowiec
120.	Pospiłłowa Krystyna	1948	naucz.	6 - 9	Gnojnik
121.	Potysz Teofil	1911	dyrektor	6 - 9	Bystrzyca
122.	Prochner Bronisław	1929	dyrektor	1 - 5	Łomna Dolna
123.	Prochnerowa Janina	1947	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
124.	Przeczek Franciszek	1931	naucz.	6 - 9	Jabłonków
125.	Przeczkowa Lidia	1936	naucz.	6 - 9	Jabłonków
126.	Przeczkowa Jadwiga	1939	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
127.	Przeczkowa Zdzisława	1947	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI

128. Ptak Eryk	1935	dyrektor	1 - 5	Guty
129. Pyszko Jan	1928	naucz.	6 - 9	Jabłonków
130. Pyszkowa Irena	1944	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
131. Pyszko Gustaw	1931	dyrektor	6 - 9	Mosty k. Jabł.
132. Raalowa Olga	1946	naucz.	1 - 5	Nydek
133. Raszka Jozef	1915	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
134. Raszkowa Daniela	1947	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
135. Raszkowa Janina	1931	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
136. Raszkowa Helena	1917	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
137. Recmanik Stanisław	1942	naucz.	1 - 5	Jabłonków
138. Roszakowa Krystyna	1942	naucz.	1 - 5	Trz. Osówki
139. Roszkowa Anna	1942	naucz.	1 - 5	Nydek
140. Rozmanitowa Marta	1927	naucz.	6 - 9	Gnojnik
141. Rusnokowa Krystyna	1941	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
142. Rusnokowa Stanisława	1930	naucz.	1 - 5	Oldrz. wieś
143. Ruszowa Leonia	1943	naucz.	1 - 5	Ropica
144. Ryłkowa Stanisława	1925	naucz.	6 - 9	Jabłonków
145. Sabelowa Irena	1937	naucz.	1 - 5	Koszarzyska
146. Sajdek Gustaw	1935	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
147. Sajdokowa Zofia	1937	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
148. Samcowa Lidia	1947	dyrektor	1 - 5	Nydek-Głuchowa
149. Sikora Jan	1942	naucz.	1 - 5	Mosty k. Jabł.
150. Sikora Paweł	1916	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
151. Sikorowa Halina	1941	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
152. Sikorowa Ewa	1941	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
153. Sikorowa Marta	1947	naucz.	6 - 9	Wędrynia
154. Siudowa Aniela	1932	naucz.	1 - 5	Bystrzyca

155. Siwa Aurelia	1947	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
156. Skupień Karol	1924	dyrektor	1 - 5	Bukowiec
157. Słowik Gustaw	1915	dyrektor	6 - 9	Jabłonków
158. Słowiacek Bogusław	1946	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
159. Staszko Józef	1936	zast.dyr.	6 - 9	Trzyniec VI
160. Staszkowa Łucja	1940	naucz.	1 - 5	Trzyniec
161. Sturzykowa Irena	1943	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
162. Steblowa Maria	1935	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
163. Strzybny Antoni	1921	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
164. Sucha Franciszek	1925	dyrektor	1 - 5	Jabl.Pioseczna
165. Suchankowa Janina	1944	naucz.	6 - 9	Trzyniec VI
166. Szerowski Ryszard	1934	naucz.	1 - 5	Gródek
167. Szarowska Wanda	1937	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
168. Szolona Wanda	1938	zast.dyr.	6 - 9	Wędrynia
169. Szwańczarówna Anna	1923	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
170. Turon Jan	1935	naucz.	1 - 5	Jabłonków
171. Turon Jan	1928	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
172. Turoniowa Lidia	1936	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
173. Wacławczykowa Olga	1935	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
174. Wachtarczykowa Danuta	1946	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
175. Wałach Władysław	1943	dyrektor	1 - 5	Jabl.Boconowice
176. Wałachowa Barbara	1918	naucz.	6 - 9	Jabłonków
177. Wałachowa Anna	1923	naucz.	1 - 5	Bystrzyca
178. Wawerka Otmar	1943	naucz.	6 - 9	Gnojnik
179. Welszarowa Władysława	1937	naucz.	1 - 5	Trzyniec I
180. Węglorzowa Władysława	1924	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI
181. Winkler Władysław	1931	naucz.	1 - 5	Jabłonków

182. Winklerowa Wanda	1935	naucz.	1 - 5	Jabł.Nawsie
183. Wojaczkowa Zofia	1923	naucz.	1 - 5	Wędrynia
184. Worek Antoni	1936	dyrektor	1 - 5	Bystrz.Pasieki
185. Zahradnikowa Wanda	1937	naucz.	1 - 5	Wędrynia
186. Zahrajowa Helena	1942	naucz.	1 - 5	Gródek
187. Zajicowa Halina	1939	naucz.	6 - 9	Jabłonków
188. Zawadowa Irena	1938	naucz.	6 - 9	Trzyniec I
189. Zmekta Anna	1924	naucz.	6 - 9	Bystrzyca
190. Zuczek Zbigniew	1932	dyrektor	1 - 5	Koszarzyska
191. Zwyrtkowa Maria	1919	naucz.	1 - 5	Jabłonków
192. Żyłowa Daniela	1941	naucz.	1 - 5	Trzyniec VI

Powiat F r y d e k - M i s t e k Rok szkolny 1970/1971

A. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIĘCIOLETNIE 1 - 9 ROK NAUCZ.

L.p.	Miejscowość	Ilość klas	Ilość dzieci
1.	Bystrzyca n./Ol.	14	361
2.	Gnojnik	6	118
3.	Jabłonków	17	463
4.	Mosty koło Jabłonkowa	7	170
5.	Trzyniec I	12	290
6.	Trzyniec VI - Terasa	18	489
7.	Wędrynia	8	191
R a z e m		82	2.082

B. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIĘCIOLETNIE 1 - 5 ROK NAUCZ.

L.p.	Miejscowość	Ilość klas	Ilość dzieci
1.	Bukowiec	3	57
2.	Bystrzyca Pasieki	1	22
3.	Dolna Łomna	2	33
4.	Dolna Łomna - Kamienity	1	7
5.	Górna Łomna	2	35
6.	Gródek	3	67
7.	Guty	1	19

8.	Jabłonków Boconowice	1	11
9.	Jabłonków Jasienie	1	15
10.	Jabłonków Nawsie	3	71
11.	Jabłonków Pioseczna	2	31
12.	Karpętna	1	21
13.	Koszarzyska	2	48
14.	Ligotka Kameralna	1	14
15.	Milików	2	43
16.	Mosty Szanice	1	14
17.	Niebory	2	32
18.	Nydek	3	56
19.	Nydek Głuchowa	1	6
20.	Oldrzychowice Równia	2	42
21.	Oldrzychowice Wieś	2	28
22.	Piosek	2	37
23.	Piosek Baginiec	1	6
24.	Ropica	2	36
25.	Rzeka	1	11
26.	Śmiłowice	1	20
27.	Trzanowice	1	25
28.	Trzycież	1	10
29.	Trzyniec Osówki	2	32
30.	Trzyniec Podlesie	2	36
31.	Tyra	1	17
32.	Wędrynia Zaolzie	1	17

R a z e m	52	919
-----------	----	-----

Powiat K a r w i n a

Rok szkolny 1970/71

A. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIĘCIOLETNIE 1-9 ROK NAUCZ.

GRONO NAUCZYCIELSKIE

P D S P CZESKI CIESZYN

1. Tesarczyk Tadeusz	dyrektor szk.	1920	1 - 9
2. Reichenbach Józef	zastępca dyr.	1912	6 - 9
3. Buława Hilda	naucz.	1934	1 - 5
4. Feber Halina	naucz.	1935	1 - 5
5. Kowala Anna	naucz.	1934	1 - 5
6. Ocisk Elżbieta	naucz.	1933	1 - 5
7. Rykała Ludmiła	naucz.	1912	1 - 5
8. Szotkowska Anna	naucz.	1924	1 - 5
9. Wałoszek Henryka	naucz.	1927	1 - 5
10. Chmiel Wanda	naucz.	1933	6 - 9
11. Perłowska Janina	naucz.	1930	6 - 9
12. Polwarczna Wiera	naucz.	1938	6 - 9
13. Gałuszka Henryka	naucz.	1915	6 - 9
14. Guika Krystyna	naucz.	1942	6 - 9
15. Kaim Edward	naucz.	1925	6 - 9
16. Kaim Marta	naucz.	1931	6 - 9
17. Kotas Henryk	naucz.	1934	6 - 9

18. Kotas Anna	naucz.	1922	6 - 9
19. Krzywoń Anna	naucz.	1920	6 - 9
20. Macura Anna	naucz.	1934	6 - 9
21. Miczka Aleksandra	naucz.	1938	6 - 9
22. Pindur Elżbieta	naucz.	1917	6 - 9
23. Puk Helga	naucz.	1940	6 - 9
24. Pustówka Anna	naucz.	1932	6 - 9
25. Roszak Piotr	naucz.	1942	6 - 9
26. Rzyman Tadeusz	naucz.	1930	1 - 5
27. Siwa Irena	naucz.	1945	6 - 9
28. Stolarz Emilia	naucz.	1936	6 - 9
29. Szostok Zuzanna	naucz.	1938	6 - 9
30. Tomiczek Wanda	naucz.	1944	6 - 9
31. Tomoszek Anna	naucz.	1936	6 - 9
32. Wałoszek Karol	naucz.	1927	6 - 9

Wychowawczynie świetlic : 1. Donocik Jadwiga
2. Czyż Alina
3. Brzuska Aurelia

P D S P HAWIERZÓW II - BŁĘDOWICE DOLNE

1.	Folwarczny Adolf	dyrektor szk.	1914	6 - 9
2.	Heinz Helena	zastępca dyr.	1932	6 - 9
3.	Drozd Olga	naucz.	1937	1 - 5
4.	Heller Wanda	naucz.	1943	1 - 5
5.	Molinek Marta	naucz.	1937	1 - 5
6.	Natonek Maria	naucz.	1934	1 - 5
7.	Bilan Emilia	naucz.	1929	6 - 9
8.	Bolek Jan	naucz.	1911	6 - 9
9.	Byrtus Władysław	naucz.	1940	6 - 9
10.	Folwarczny Emil	naucz.	1911	6 - 9
11.	Jaworek Aurelia	naucz.	1931	6 - 9
12.	Kula Alojzy	naucz.	1928	6 - 9
13.	Sperling Jadwiga	naucz.	1939	6 - 9
14.	Żabińska Henryka	naucz.	1937	6 - 9

Wychowawczynie świetlic : 1. Konieczna Helga
2. Suchanek Irena

P D S P KARWINA I - MIASTO

1.	Buzek Franciszek	dyrektor szk.	1917	1 - 12
2.	Budziński Wilhelm	zastępca dyr.	1912	1 - 5
3.	Chodura Stefania	naucz.	1933	1 - 5
4.	Harok Anna	naucz.	1914	1 - 5
5.	Kondziołka Wanda	naucz.	1934	1 - 5
6.	Polok Helena	naucz.	1925	1 - 5
7.	Śniegoń Jan	naucz.	1933	1 - 5
8.	Bystron Aniela	naucz.	1917	6 - 9
9.	Fierla Janina	naucz.	1944	6 - 9
10.	Golasowska Irena	naucz.	1934	6 - 9
11.	Jawurek Jadwiga	naucz.	1941	6 - 9
12.	Kondziołka Edwin	naucz.	1919	1 - 5
13.	Kunc Józef	naucz.	1918	6 - 9
14.	Ondruch Danuta	naucz.	1938	6 - 12
15.	Owczarza Emilia	naucz.	1939	6 - 9
16.	Pieczka Brunon	naucz.	1929	6 - 9
17.	Sembol Ernest	naucz.	1920	1 - 9
18.	Wałoszek Danuta	naucz.	1934	6 - 9
19.	Wójcik Anna	naucz.	1915	6 - 9
20.	wrona Wanda	naucz.	1933	6 - 9

Wychowawczynie świetlic : 1. Czarnik Olga

2. Sikora Krystyna

P D S P KARWINA VI - NOWE MIASTO

1.	Hajkowa Bronisława	dyrektor szk.	1934	6 - 9
2.	Harok Jan	zastępca dyr.	1914	1 - 5
3.	Bedbarz Bronisław	naucz.	1930	1 - 5
4.	Fierla Pawełka	naucz.	1933	1 - 5
5.	Hübner Ewa	naucz.	1940	1 - 5
6.	Janiurek Maria	naucz.	1919	1 - 5
7.	Stala Maria	naucz.	1919	1 - 5
8.	Wygrys Henryka	naucz.	1932	1 - 5
9.	Zawadzka Anna	naucz.	1921	1 - 5
10.	Adamczyk Franciszek	naucz.	1929	1 - 5
11.	Banaś Jadwiga	naucz.	1930	1 - 5
12.	Charwat Odonia	naucz.	1932	6 - 9
13.	Kałuża Władysław	naucz.	1928	6 - 9
14.	Pasz Helena	naucz.	1935	1 - 5
15.	inż. Stembolidis Georgis	naucz.	1933	6 - 9
16.	Suchanek Alojzy	naucz.	1934	6 - 9
17.	Toman Danuta	naucz.	1926	6 - 9
18.	Walczak Wanda	naucz.	1932	6 - 9
19.	Wierzgoń Helena	naucz.	1937	6 - 9
20.	Żyła Roman	naucz.	1931	6 - 9

Wychowawczynie świetlic : 1. Dudzik Krystyna

2. Firut Jadwiga

P D S P ORŁOWA II - ŁAZY

1.	Kubeczka Adolf	dyrektor szk.	1917	1 - 5
2.	Szarowska Anna	naucz.	1917	1 - 5
3.	Szebesta Matylda	naucz.	1937	1 - 5
4.	Bartulac Eugenia	naucz.	1930	6 - 9
5.	Berger Helena	naucz.	1935	6 - 9
6.	Błanik Daniela	naucz.	1932	6 - 9
7.	Buchta Janina	naucz.	1936	6 - 9
8.	Krzan Irena	naucz.	1942	6 - 9
9.	Pałowski Władysław	naucz.	1913	6 - 9
10.	Rusek Agnieszka	naucz.	1918	6 - 9
11.	Wójcik Władysław	naucz.	1930	6 - 9

Wychowawczynie świetlic : 1. Kamińska Aniela

2. Wacławik Olga

P D S P LUTYNIA DOLNA

1.	dr Pasz Władysław CSc	dyrektor szk.	1912	6 - 12
2.	Bednarz Ilona	naucz.	1937	1 - 5
3.	Szeliga Maria	naucz.	1934	1 - 5
4.	Winkler Otto	naucz.	1937	1 - 5
5.	Bijok Jan	naucz.	1936	6 - 9
6.	Gil Cecylia	naucz.	1925	6 - 9
7.	Heinz Zofia	naucz.	1932	6 - 9
8.	Kozikowska Leonia	naucz.	1931	6 - 9
9.	Ondrzejek Herta	naucz.	1935	6 - 9

P D S P STONAWA

1.	Gałużka Robert	dyrektor szk.	1914	6 - 9
2.	Kocur Zbigniew	zastępca dyr.	1936	6 - 9
3.	Makówka Emilia	naucz.	1935	1 - 5
4.	Niemiec Jadwiga	naucz.	1937	1 - 5
5.	Piszczyk Stefania	naucz.	1933	1 - 5
6.	Suchanek Helena	naucz.	1935	1 - 5
7.	Czakan Apollonia	naucz.	1947	6 - 9
8.	Kokotek Mieczysław	naucz.	1926	6 - 9
9.	Kokotek Stanisław	naucz.	1930	6 - 9
10.	Niemiec Józef	naucz.	1924	1 - 5
11.	Pawera Halina	naucz.	1938	6 - 9
12.	Sobocik Helena	naucz.	1920	6 - 9
13.	Stec Hilda	naucz.	1938	6 - 9
14.	Uherek Zofia	naucz.	1919	6 - 9
15.	Wygrys Maria	naucz.	1924	1 - 5
	Tomoszek Marta		1920	bez kwalifikacji

Wychowawczynie świetlic : 1. Winkler Helena

P D S P SUCHA GÓRNA

1.	Bury Stanisław	dyrektor szk.	1917	6 - 9
2.	Urbaś Halina	zastępca dyr.	1930	1 - 5
3.	Berger Wanda	naucz.	1928	1 - 5
4.	Chlebig Helena	naucz.	1933	1 - 5
5.	Czaja Janina	naucz.	1920	1 - 5
6.	Janeczko Wanda	naucz.	1934	1 - 5
7.	Dzik Adolf	naucz.	1914	6 - 9
8.	Faja Alina	naucz.	1926	1 - 9
9.	Guńka Emil	naucz.	1911	6 - 9
10.	Kiedroni Olga	naucz.	1938	6 - 9
11.	Kraina Karol	naucz.	1914	6 - 9
12.	Mackowski Jakub	naucz.	1931	1 - 5
13.	Matuszek Otokar	naucz.	1925	6 - 9
14.	Orszulik Olga	naucz.	1926	1 - 9
15.	Palowska Eugenia	naucz.	1931	1 - 5
16.	Szwarc Magda	naucz.	1944	6 - 9
17.	Wałoszek Leopold	naucz.	1918	6 - 9

Wychowaczyni świetlic : 1. Lincer Marketa
2. Toman Marta

B. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIĘCIOLETNIE 1-5 ROK NAUCZ.

GRONO NAUCZYCIELSKIE

1. Cz. Cieszyn - Sibica	1. Franek Łucja	dyrektor 1935
2. Cz. Cieszyn-Żuków Dolny	1. Matuszek Władysław	dyrektor 1931
	2. Wacławik Irena	naucz. 1937
3. Cierlicko	1. Curzydło Czesław	dyrektor 1935
	2. Herman Olga	naucz. 1926
4. Datynie Dolne	1. Kantor Władysław	dyrektor 1931
5. Dąbrowa	1. Matuszyńska Maria	dyrektor 1932
6. Hawierzów-Sucha Dolna	1. Kożusznik Józef	dyrektor 1913
	2. Pawlas Lidia	naucz. 1929
7. Hawierzów-Żywocice	1. Buława Leon	dyrektor 1930
	2. Matuszek Olga	naucz. 1933
8. Karwina II-Kopalnie	1. Santarius Józef	dyrektor 1934
	2. Gamrot Gertruda	naucz. 1915
9. Karwina III-Darków	1. Kocur Łucja	dyrektor 1943

10. Karwina IV - Raj	1. Ocisk Robert	dyrektor	1926
	2. Grabowska Danuta	naucz.	1932
	3. Paździora Henryka	naucz.	1935
	4. Pilecka Aurelia	naucz.	1932
11. Kocobędz	1. Walek Gustaw	dyrektor	1931
12. Łąki n./Ol.	1. Duda Wiktor	dyrektor	1922
	2. Pawlik Edward	naucz.	1915
13. Mistrzowice	1. Lasota Halina	dyrektor	1934
14. Nowy Bogumin	1. Marosz Gertruda	dyrektor	1923
15. Olbrachcice	1. Waszek Brunon	dyrektor	1928
	2. Guńka Ilona	naucz.	1936
	3. Hudeczek Fryderyka	naucz.	1943
16. Orłowa III-Poręba	1. Pytlik Jan	dyrektor	1913
17. Orłowa IV-Lutynia	1. Trestka Jarosław	dyrektor	1931
	2. Mech Anna	naucz.	1916
18. Piotrowice I	1. Wójcik Rudolf	dyrektor	1913
19. Piotrowice-Marklowice	1. Gajdzica Kazimierz	dyrektor	1918

20. Rychwałd	1. Maroszczyk Alojzy dyrektor	1911
21. Stanisławice	1. Słowik Gustaw dyrektor	1918
22. Żuków Górny	1. Słowik Stefania dyrektor	1919

Powiat F r y d e k - M i s t e k

Rok szkolny 1970/71

B. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOLY DZIEWIĘCIOLETNIE 1-9 ROK NAUCZ.

G R O N O N A U C Z Y C I E L S K I E

P D S P B Y S T R Z Y C A

1. Potysz Teofil	dyrektor	1911	6 - 9
2. Paszek Stanisław	zastępca dyr.	1930	6 - 9
3. Čerňikowa Anna	naucz.	1925	1 - 5
4. Dobečelowa Krystyna	naucz.	1924	1 - 5
5. Raszkowa Janina	naucz.	1931	1 - 5
6. Siudowa Aniela	naucz.	1932	1 - 5
7. Wałachowa Anna	naucz.	1929	1 - 5
8. Bulewa Gustaw	naucz.	1920	1 - 5
9. Dudysowa Helena	naucz.	1932	1 - 5
10. Majewska Janina	naucz.	1938	1 - 5
11. Przeczkowa Jadwiga	naucz.	1939	1 - 5
12. Sajdok Gustaw	naucz.	1935	1 - 5
13. Strzybny Antoni	naucz.	1921	1 - 5
14. Burawowa Krystyna	stud.	1946	
15. Lentzowa Halina	naucz.	1945	6 - 9
16. Milerska Olga	naucz.	1944	6 - 9
17. Młynek Jan	naucz.	1947	6 - 9
18. Mrózek Józef	naucz.	1944	6 - 9

19. Mucha Iwona	naucz.	1946	6 - 9
20. Nežerkowa Maria	naucz.	1943	6 - 9
21. Podzemna Maria	naucz.	1946	6 - 9
22. Sajdokowa Zofia	naucz.	1937	6 - 9
23. Szarowska Wanda	naucz.	1937	6 - 9
24. Zmelta Anna	naucz.	1924	6 - 9
25. Kulowa Anna	naucz.	1947	6 - 9

Wychowawczynie świetlic : 1. Menšíkova Emilia

2. Bulawowa Anna

3. Dudysowa Anna

P D S ? GNOJNIK

1. Filipiec Karol	dyrektor	1919	1 - 5
2. Polwarczna Irena	naucz.	1931	1 - 5
3. Cieślar Władysław	naucz.	1931	6 - 9
4. Chmielowa Halina	naucz.	1947	1 - 9
5. Farnikowa Krystyna	naucz.	1944	1 - 9
6. Kaniowa Eugenia	naucz.	1946	1 - 9
7. Pieknikowa Krystyna	naucz.	1947	1 - 9
8. Rozmanitowa Marta	naucz.	1927	1 - 9
9. Pospisilowa Krystyna	naucz.	1948	1 - 9
10. Wawerka Otmar	naucz.	1943	1 - 9
11. Kowalczykowa Halina	naucz.	1946	1 - 9

Wychowawczynię świetlic : 1. Unuckowa Irena

P D S P JABŁONKÓW

1. Słowik Gustaw	dyrektor	1915	6 - 9
2. Niedoba Emil	zastępca dyr.	1928	6 - 9
3. Heczko Anna	naucz.	1917	1 - 5
4. Jeżowiczowa Anna	naucz.	1930	1 - 5
5. Kukuczko Bronisława	naucz.	1918	1 - 5
6. Nogowa Anna	naucz.	1941	1 - 5
7. Recmanik Stanisław	naucz.	1942	1 - 5
8. Danemart Leon	naucz.	1943	1 - 5
9. Jachnicki Józef	naucz.	1927	1 - 5
10. Janiczko Helena	naucz.	1934	1 - 5
11. Krzywoń Tadeusz	naucz.	1927	1 - 5
12. Martynkowska Anna	naucz.	1943	1 - 5
13. Winkler Władysław	naucz.	1931	1 - 5
14. Turon Jan	naucz.	1935	1 - 5
15. Zwyrtkowa Maria	naucz.	1919	1 - 5
16. Cienciszowa Anna	naucz.	1938	6 - 9
17. Filipczowa Aleksandra	naucz.	1948	6 - 9
18. Heczko Karol	naucz.	1913	6 - 9
19. Zajicowa Halina	naucz.	1939	6 - 9
20. Jachnicka Elzbieta	naucz.	1927	6 - 9
21. Kędzińska Wanda	naucz.	1947	6 - 9
22. Martynek Stanisław	naucz.	1939	6 - 9
23. Piegżowa Agnieszka	naucz.	1930	6 - 9

24. Pilichowa Marta	naucz.	1918	6 - 9
25. Przeczkowa Lidia	naucz.	1936	6 - 9
26. Przeczek Franciszek	naucz.	1931	6 - 9
27. Pyszko Jan	naucz.	1928	6 - 9
28. Ryłkowa Stanisława	naucz.	1925	6 - 9
29. Wałachowa Barbara	naucz.	1918	6 - 9

wychowawczynie świetlic : 1. Słowikowa Ewa

2. Niedobowa Helena

P D S P MOSTY KOŁO JABŁONKOWA

1. Pyszko Gustaw	dyrektor	1931	6 - 9
2. Baczówna Halina	naucz.	1947	1 - 5
3. Kozerowa Lidia	naucz.	1935	1 - 5
4. Lachowa Helena	naucz.	1935	1 - 5
5. Niedoba Ferdynand	naucz.	1928	1 - 5
6. Sikora Jan	naucz.	1942	1 - 5
7. Cieńcialanka Rozalia	naucz.	1919	6 - 9
8. Kowolowski Franciszek	naucz.	1927	6 - 9
9. Kufowa Wanda	naucz.	1943	6 - 9

wychowawczynie świetlic : 1. Gałuszkowa Alina

P D S P TRZYNIEC I

1. Klimsza Edward	dyrektor	1913	6 - 9
2. Lasota Bogusław	zastępca dyr.	1927	6 - 9
3. Hojdyszowa Helena	naucz.	1942	1 - 5
4. Kubińska Lidia	naucz.	1935	1 - 5
5. Kusiowa Krystyna	naucz.	1936	1 - 5
6. Raszkowa Helena	naucz.	1917	1 - 5
7. Siwa Aurelia	naucz.	1947	1 - 5
8. Welszarowa Władysława	naucz.	1939	1 - 5
9. Badurzanka Barbara	stud.	1946	
10. Branna Halina	naucz.	1939	6 - 9
11. Klinszowa Irena	naucz.	1930	6 - 9
12. Heczkowa Wania	naucz.	1948	6 - 9
13. Krainowa Halina	naucz.	1948	6 - 9
14. Motykowa Anna	naucz.	1941	6 - 9
15. Rusnokowa Krystyna	naucz.	1941	6 - 9
16. Skowiaczek Bogusław	naucz.	1946	6 - 9
17. Staszkowa Lucja	naucz.	1940	1 - 5
18. Szwańczarówna Anna	naucz.	1923	6 - 9
19. Turoń Jan	naucz.	1928	1 - 5
20. Turoniowa Lidia	naucz.	1936	6 - 9
21. Wachtarczykowa Danuta	naucz.	1946	1 - 5
22. Zawadowa Irena	naucz.	1938	6 - 9

Wychowawczynie Świetlic: 1. Misiarzowa Janina

2. Rakowska Irena

P D S P TRZYNIEC VI - TERASA

1. Gojniczek Jan	dyrektor	1918	6 - 9
2. Staszko Józef	zast.dyr.	1930	6 - 9
3. Brudna Maria	naucz.	1934	1 - 5
4. Góblowa Akwilina	naucz.	1922	1 - 5
5. Klusowa Anna	naucz.	1933	1 - 5
6. Kowalowa Anna	naucz.	1933	1 - 5
7. Raszkowa Daniela	naucz.	1947	1 - 5
8. Sikorowa Halina	naucz.	1941	1 - 5
9. Sikora Paweł	naucz.	1916	1 - 5
10. Steblowa Maria	naucz.	1935	1 - 5
11. Wacławczykowa Olga	naucz.	1935	1 - 5
12. Węglorzowa Władysława	naucz.	1924	1 - 5
13. Żyłowa Daniela	naucz.	1941	1 - 5
14. Dudowa Irena	naucz.	1943	1 - 5
15. Chmielowa Wanda	naucz.	1928	6 - 9
16. Delong Eugeniusz	naucz.	1947	6 - 9
17. Douczewa Janina	naucz.	1944	6 - 9
18. Macurowa Helena	naucz.	1935	6 - 9
19. Małyszowa Irena	naucz.	1938	6 - 9
20. Ondraszkowa Danuta	naucz.	1937	6 - 9
21. Prochnerowa Janina	naucz.	1947	6 - 9
22. Przeczkowa Zdzisława	naucz.	1947	6 - 9
23. Pyszkowa Irena	naucz.	1944	6 - 9
24. Raszka Józef	naucz.	1915	6 - 9

25. Sikorowa Ewa	naucz.	1941	6 - 9
26. Starzykowa Irena	naucz.	1943	1 - 5
27. Suchankowa Janina	naucz.	1944	6 - 9
28. Mazur Józef	naucz.	1930	6 - 9

Wychowawczynie świetlic: 1. Cimałowa Aniela

2. Piechaczkowa Ilona

3. Siedlaczkowa Alina

4. Mańkowa Maria

5. Kochowa

P D S P WĘDRYNIA

1. Gałuszka Władysław	dyrektor	1919	6 - 9
2. Szolona Wanda	zast.dyr.	1938	6 - 9
3. Zahradnikowa Wanda	naucz.	1937	1 - 5
4. Łakotowa Maria	naucz.	1935	1 - 5
5. Wojaczkowa Zofia	naucz.	1923	1 - 5
6. Lasotowa Wanda	naucz.	1922	1 - 5
7. Nowak Mieczysława	naucz.	1946	6 - 9
8. Noga Stanisław	naucz.	1931	1 - 5
9. Musioł Jan	naucz.	1937	6 - 9
10. Sikorowa Marta	naucz.	1947	6 - 9
11. Palowska Jadwiga	naucz.	1948	6 - 9
12. Kujawowa Danuta	naucz.	1937	6 - 9

Wychowawczynie świetlic: 1. Kujawowa Emilia

B. POLSKIE PAŃSTWOWE SZKOŁY DZIEWIĘCIOLETNIE 1-5 ROK NAUCZ.
GRONO NAUCZYCIELSKIE

=====

1. Bukowiec	1. Skupień Karol	dyrektor	1924
	2. Niedobowa Anna	naucz.	1941
	3. Polokowa Aniela	naucz.	1940
2. Bystrzyca Pasieki	1. Worek Antoni	dyrektor	1936
3. Łomna Dolna	1. Prochner Bronisław	dyrektor	1929
	2. Cieńcialanka Władysł.	naucz.	1947
4. D.Łomna-Kamienite	1. Młynek Władysław	dyrektor	1930
5. Guty	1. Ptak Eryk	dyrektor	1935
6. Łomna Górna	1. Bocek Jan	dyrektor	1926
	2. Kawulok Jan	naucz.	1943
7. Gródek	1. Czudek Paweł	dyrektor	1926
	2. Zahrajowa Helena	naucz.	1942
	3. Szarowski Richard	naucz.	1934
8. Jabł.Boconowice	1. Walech Władysław	dyrektor	1943
9. Jabł. Nawsie	1. Kaleta Jan	dyrektor	1912
	2. Łabajowa Elżbieta	naucz.	1932
	3. Winklerowa Wanda	naucz.	1935

10. Jabł. Jasienie	1. Cieślak Jan	dyrektor	1930
11. Jabł. Pioseczna	1. Suchy Franciszek	dyrektor	1925
	2. Kaletowa Lidia	naucz.	1941
12. Karpętna	1. Jurzycowa Ema	dyrektor	1914
13. Ligotko Kameralna	1. Peszatówna Marta	dyrektor	1940
14. Koszarzyska	1. Zuczek Zbigniew	dyrektor	1932
	2. Sabelowa Irena	naucz.	1937
15. Milików	1. Kluz Alojzy	dyrektor	1918
	2. Lyskowa Dorota	naucz.	1941
16. Mosty Szańce	1. Niedobowa Halina	dyrektor	1934
17. Niebory	1. Kiedroń Adolf	dyrektor	1931
	2. Mertowa Jadwiga	naucz.	1945
18. Nydek	1. Kupiec Jan	dyrektor	1920
	2. Benešowa Elza	naucz.	1942
	3. Bujokowa Krystyna	naucz.	1943
	4. Cieślakowa Anna	naucz.	1929
	5. Roszkowa Anna	naucz.	1942
	6. Raabowa Olga	naucz.	1946

19. Nydek Głuchowa	1. Samcowa Lidia	dyrektor	1947
20. Oldrzych.Równia	1. Harok Rudolf	dyrektor	1927
	2. Białoniowa Bronisł.	naucz.	1919
21. Oldrzych.Wieś	1. Fikoczek Edward	dyrektor	1913
	2. Rusnokowa Stanisł.	nyucz.	1930
22. Piosek	1. Janiczek Bogusław	dyrektor	1931
	2. Kučerowa Anna	naucz.	1940
23. Piosek Baginiec	1. Heczko Jan	dyrektor	1932
24. Ropica	1. Kaszper Jan	dyrektor	1937
	2. Ruszowa Leonia	naucz.	1943
25. Rzeka	1. Brzeżek Andrzej	dyrektor	1913
26. Śmilkowice	1. Pieknik Antoni	dyrektor	1920
27. Trzycież	1. Kozubkowa Zofia	dyrektor	1930
28. Trzanowice	1. Kula Ludwik	dyrektor	1930
29. Trzyniec Podlesie	1. Czernek Bogusław	dyrektor	1936
	2. Kulowa Krystyna	naucz.	1943

30. Trzyniec Osówki	1. Franek Józef	dyrektor	1920
	2. Roszakowa Krystyna	naucz.	1942
31. Tyra	1. Miczka Leon	dyrektor	1925
32. Wędrynia-Zaolzie	1. Kożusznik Józef	dyrektor	1912

SPIS NAUCZYCIELEK PRZEDSZKOLI W ROKU SZKOLNYM 1970/71

1. Czeski Cieszyn ul. Moskevská	1. Adamus Wanda 2. Guziur Bronisława 3. Knopp Jana 4. Tomanek Eryka	<u>dyrektor</u> naucz. naucz. naucz.	1919 1940 1946 1940
2. Czeski Cieszyn ul. 25.února	1. Haużwica Maria 2. Živná Aniela	<u>dyrektor</u> naucz.	1929 1940
3. Cz.Cieszyn - Sibica ul. Zahradní	1. Mrózek Emilia 2. Franek Jadwiga	<u>dyrektor</u> naucz.	1912 1944
4. Cierlicko	1. Curzydło Helena	<u>dyrektor</u>	1933
5. Hawierzów I - Lučina ul. Kolmá 1/643	1. Kula Wanda 2. Pawlas Danuta	<u>dyrektor</u> naucz.	1936 1946
6. Hawierzów-Błędowice ul. Selská 9/414	1. Żwak Ernestyna 2. Jursa Edeltruda	<u>dyrektor</u> naucz.	1940 1940
7. Hawierzów-Żywocice ul. Zelená 2/152	1. Śniegoń Helena	<u>dyrektor</u>	1935
8. Hawierzów-Sucha Średnia ul. Budovatele 3/772	1. Antończyk Maria	<u>dyrektor</u>	1919

9. Karwina I - Miasto	1. Kremer Justyna	<u>dyrektor</u>	1913
	2. Figurna Wanda	naucz.	1920
	3. Rewenda Maria	naucz.	1940
	4. Pieczka Maria	naucz.	1937
10. Karwina III-Darków	1. Duda Genowefa	<u>dyrektor</u>	1914
11. Karwina IV-Raj	1. Staniowska Ludmiła	<u>dyrektor</u>	1923
	2. Gil Hilda	naucz.	1940
12. Karwina VI-N.Miasto ul. Mírová	1. Kozik Eugenia	<u>dyrektor</u>	1928
	2. Bizoń Irena	naucz.	1941
	3. Gomółka Helena	naucz.	1936
	4. Konieczna Maria	naucz.	1940
13. Łąki n./Ol.	1. Jurczyk Hilda	<u>dyrektor</u>	1934
14. Mistrzowice	1. Kiszka Augustyna	<u>dyrektor</u>	1912
	2. Słowik Olga	naucz.	1913
15. Olbrachcice	1. Hracka Maria	<u>dyrektor</u>	1925
	2. Cieśla Zofia	naucz.	1932
16. Lutynia Dolna	1. Tańcuła Dagmar	<u>dyrektor</u>	1944
17. Orłowa IV-Lutynia	1. Jędrzejczyk Elżbieta	<u>dyrektor</u>	1914
	2. Sładeczek Maria	naucz.	1943

18. Skrzeczon	1. Szczotka Anna	<u>dyrektor</u>	1914
	2. Woźnica Elżbieta	naucz.	1941
19. Stonawa Dolany	1. Gałuszka Ludmiła	<u>dyrektor</u>	1915
20. Stonawa Górzany	1. Niemiec Anna	<u>dyrektor</u>	1928
	2. Ocisk Aniela	naucz.	1921
21. Sucha Górna	1. Szczerbera Henryka	<u>dyrektor</u>	1940
	2. Kraina Maria	naucz.	1923
	3. Kolaczek Ewa	naucz.	1940

NAUCZYCIELKI POLSKICH ODDZIAŁÓW PRZY CZESKICH MŠ /MATEŘSKÝCH/

1. Czeski Cieszyn ul. Hrabinská	1. Adamczyk Maria	naucz.	1947
	2. Janczyk Janina/chora/	naucz.	1946
	Harok Erna /zast./	naucz.	1947
2. Żuków Dolny	1. Pawlas Helena	naucz.	1950
	Gleta Stanisława	naucz.	1936
3. Karwina II-Kopalnie	1. Jarosińska Maria	naucz.	1912
	Pawlas Helena	naucz.	1950
4. Kocobędz	1. Csepesar Helena	naucz.	1948
5. Orłowa II-Łazy	1. Kolarczyk Maria	naucz.	1919

Powiat Karwina

A. PRZEGLĄD STATYSTYCZNY PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW, DZIECI I
NAUCZYCIELEK

ROK SZKOLNY 1970/71

Lp.	Miejsce przedszkola	Oddziały	Ilość	
			dzieci	naucz.
1.	Cz.Cieszyn, ul. Moskevská	2	41	4
2.	Cz.Cieszyn, ul. 25.února	1	29	2
3.	Cz.Cieszyn - Sibica	1	18	2
4.	Cierlicko	1	16	1
5.	Hawierzów I-Lučina, ul. Kolmá	1	25	2
6.	Hawierzów-Błędowice, ul. Selská	1	30	2
7.	Hawierzów-Zrywocice, ul. Zelená	1	16	1
8.	Hawierzów-Sucha Średnia	1	16	1
9.	Karwina I - Miasto	2	54	4
10.	Karwina III-Darków	1	17	1
11.	Karwina IV-Raj	1	28	2
12.	Karwina VI-Nowe Miasto	2	40	4
13.	Łąki n./Ol.	1	16	1
14.	Mistrzowice	1	14	2
15.	Olbrzechcice	1	33	2
16.	Lutynia Dolna	1	12	1
17.	Orłowa IV-Lutynia	1	24	2
18.	Skrzeczon	1	15	2
19.	Stonawa Dolany	1	22	1
20.	Stonawa Górzeny	1	23	2
21.	Sucha Górna	2	36	3
Razem		25	525	42

B. POLSKIE PRZEDSZKOLA JAKO ODDZIAŁY PRZY CZESKICH MŠ

Lp.	Miejsce przedszkola	Oddziały	Ilość	
			dzieci	naucz.
1.	Cz. Cieszyn, ul. Hrabinska	1	27	2
2.	Żuków Dolny	1	13	1
3.	Karwina II - Kopalnie	1	15	1
4.	Kocobędz	1	15	1
5.	Orłowa II - Łazy	1	10	1
Razem		5	80	6

A i B	r a z e m	30	605	48
Zastępowały w czasie choroby				2
				50

=====

SPIS NAUCZYCIELEK PRZEDSZKOLI ROK SZKOLNY 1970/71

Lp. Miejsce przedszkola

1. Bukowiec	1. Lipowska Janina	dyrektor	1939
2. Bystrzyca n./Ol.	1. Vlčková Anna	dyrektor	1944
	2. Damkova Hilda	naucz.	1933
	3. Michejdowa Anna	naucz.	1934
	4. Delongowa Zofia	naucz.	1940
3. Gródek	1. Friedlowa Jadwiga	dyrektor	1928
	2. Raszkowa Ewa	naucz.	1925
4. Guty	1. Szkandera Danuta	dyrektor	1939
5. Jabłonków	1. Gamrotowa Maria	dyrektor	1944
	2. Drongowa Marta	naucz.	1945
	3. Kluzowa Helena	naucz.	1917
	4. Crhowa Gertruda	naucz.	1929
6. Jabłonków Nawsie	1. Šponikowa Marta	dyrektor	1939
	2. Macurzanka Janina	naucz.	
7. Jabłonków Pioseczna	1. Klusowa Ewa	dyrektor	1940
8. Karpętna	1. Harokowa Helena	dyrektor	1929
	2. Chlebigowa Danuta	naucz.	1951

9. Ligotka Kameralna	1. Steblowa Maria	dyrektor	1921
	2. Farnikowa Krystyna	naucz.	
10. Milików	1. Kluzowa Maria	dyrektor	1930
11. Mosty k. Jabł.	1. Wawroszowa Waleria	dyrektor	1933
	2. Niedobowa Wanda	naucz.	1933
12. Mosty Dolne	1. Haltofowa Marta	dyrektor	1942
13. Niebory	1. Maroszowa Helena	dyrektor	1925
14. Nydek	1. Samcowa Anna	dyrektor	1940
	2. Heczko Krystyna	naucz.	1944
15. Oldrzychowice Równia	1. Fikoczkowa Janina	dyrektor	1924
	2. Ciencialanka Janina	naucz.	1950
16. Oldrzychowice Wieś	1. Kaletowa Maria	dyrektor	1915
17. Piosek	1. Heczkówna Helena	dyrektor	1949
	2. Wojnarówna Janina	naucz.	
18. Ropica	1. Folwarczna Eugenia	dyrektor	1914
	2. Sedlaczkowa Aniela	naucz.	1931
19. Trzyniec Leszna	1. Pŕihodowa Krystyna	dyrektor	1947

20. Trzyniec Osówki	1. Milerska Helena	<u>dyrektor</u>	1927
21. Trzyniec Kanada	1. Cienciałowa Maria	<u>dyrektor</u>	1920
22. Trzyniec ul. Słowackiego Powstania	1. Figulowa Julia	<u>dyrektor</u>	1920
	2. Bura Danuta	naucz.	1950
	3. Hlawicowa Anna	naucz.	1943
	4. Lasocianka Barbara	naucz.	1951
23. Trzyniec Terasa	1. Kiszowa Zofia	<u>dyrektor</u>	1933
	2. Wałachowa Maria	naucz.	1939
	3. Dlapowa Wanda	naucz.	1949
	4. Przeczkówna Jadwiga	naucz.	1950
24. Wędrynia	1. Kantorowa Aniela	<u>dyrektor</u>	1926
	2. Drobiszowa Maria	naucz.	1942
	3. Walkowa Krystyna	naucz.	1944
25. Wędrynia - Zaolzie	1. Cienciałowa Maria	<u>dyrektor</u>	1943

PRZYTULKI DZIECIĘCE

1. Bystrzyca Pasięki	1. Urbasiowa Wanda	1948
2. Łomna Dolna	1. Prochnerowa Helena	1931
3. Gnojnik	1. Kralowa Jadwiga	1927
4. Łomna Górna (wsp.z czesk.)	1. Bockowa Anna	1930
5. Jabłonków Boconowice (wsp. z czesk.)	1. Pilchowa Helena	1933
6. Mosty Szańce	1. Cieślara Teresa	1930

Powiat F r y d e k - M i s t e k

PRZEGLĄD STATYSTYCZNY PRZEDSZKOLI, ODDZIAŁÓW, DZIECI I
NAUCZYCIELEK

ROK SZKOLNY 1970/71

Lp. Miejsce przedszkola	Oddziały	Ilość	
		dzieci	naucz.
1. Bystrzyca n./Ol.	2	64	4
2. Bystrzyca Pasięki	przysułek dziecięcy		
3. Bukowiec	1	29	1
4. Gnojnik	przysułek dziecięcy		
5. Gródek	1	35	2
6. Guty	1	20	1

7. Jabłonków	2	53	4
8. Jabłonków Boconowice	przytułek dziecięcy		
9. Jabłonków Pioseczna	1	20	1
10. Karpętna	1	18	2
11. Ligotka Kameralna	1	17	2
12. Łomna Dolna	przytułek dziecięcy		
13. Łomna Górna	przytułek dziecięcy		
14. Milików	1	21	1
15. Mosty k. Jabł.	1	23	2
16. Mosty Dolne	1	19	1
17. Mosty Szańce	przytułek dziecięcy		
18. Jabłonków Nawsie	1	30	2
19. Niebory	1	23	1
20. Nydek	1	21	2
21. Oldrzychowice Równia	1	25	2
22. Oldrzychowice Wieś	1	18	1
23. Piosek	1	25	2
24. Ropica	1	19	2
25. Trzyniec Leszna	1	19	1
26. Trzyniec Kanada	1	20	1
27. Trzyniec Osówki	1	19	1
28. <u>Trzyniec - ul. Słow.powstania</u>	2	<u>61</u>	4
29. <u>Trzyniec Terasa</u>	2	<u>64</u>	4
30. Wędrynia	2	37	3
31. Wędrynia - Zaolzie	1	19	1
	30	<u>719</u>	<u>48</u>

Porrecek Gustav * 30.5.1913 n. Orlovij

~~dga.~~ Trajnice, rode. 1937 Byelorusy

1945 PDSP

1951 dga. n. Trajnice

+ 21.2.74